

Kurultayda Gazi Hz. ve Jeneral Mak Artür Cenapları

Kurultay Müzakereleri Dilimizin Zenginliğini İspat Etti Dün Çok Mühim Neticelere Varıldı

Evvelki gün, bütün memleketi alâkadar eden çok şümüllü tezahürat ile açılan Türk Dili büyük Kurultayı dün ikinci toplantısını yaptı. Çünkü toplantı öğleden sonra saat on dörtte başladı, mühim müzakereler oldu ve akşam geç vakte kadar devam etti. Müzakereye başlanabilmesi için ekseriyet olup olmadığının anlaşılması lâzım geldi, yoklama yapıldı. Neticede salonda büyük bir ekseriyet olduğu anlaşılacak müzakereye geçildi.

Evvelâ dünkü zabıtlar okundu. Bu sırada Dil Cemiyetinin Umumi Kâtibi Ruşen Eşref Bey ayağa kalkarak:

— Zabıtlarda geçen "Dil Encümeni," tabirinin "Dil Cemiyeti," şeklinde yazılmasını teklif ederim, dedi. Bu teklif kabul edildi.

Sonra Reis Kâzım Paşa dedi ki:

— İki encümen için aza seçilecektir. Arzu edenler münasip gördüklerini söylesinler.

Reisin bu teklifi üzerine Ruşen Eşref Bey tekrar söz aldı, Kurultayın teşkilât encümeni için: Celâl Sahir, Ahmet İhsan, Ali Canip, İhsan, Saffet, Saadet Zihni, Ferit Celâl, İbrahim Necmi, Nusrat Kemal, Hâmit, Sait Asaf, Ferit Zühtü ve

Kurultaya gelen tebrik telgrafları okunurken

Hilmi Beylerle Bedi Muzaffer Hanım ileri sürdü. Temenni ve takrirler Encümeni için de: Cevat Abbas, Hasan Âli, Sadri Ethem, Hakkı Nezihi, İsmail Hikmet, Ruşen, Ragıp Hulûsi, İhsan Ferit, Ali Ferdi, Rükneddin, Reşat Nuri, Baha, Ahmet Cevat, İsmail Sıtkı, Mehmet Vahit Beylerin isimlerini saydı.

Bu arada bazı azalar birkaç isim daha saydılar, neticede Ruşen Eşref Beyin söylediği isimler büyük bir ekseriyetle kabul edilerek encümenler teşkil olundu.

Tekrar reis Kâzım Paşa söz aldı ve dedi ki:

— Doktor Saim Ali, Ahmet Cevat, Agop ve Saffet Beyler dil sahasındaki etütlerini bildireceklerdir.

Bunun üzerine evvelâ doktor Saim Ali Bey söz aldı ve tetkiklerini anlatmaya başladı:

— Hanımefendiler, Beyefendiler, Türk Dilinin çok eskiliğini ve dil hususunda dünyada çok mü-

essir olduğunu biz eskidenberi bildirdik ve onu sevmiştik.

Bu iş bazılarımız için bir ilim işi ve bazılarımız için bir histen ibarettir. Fakat bugün bu iş ciddiyetle tutulmuş ve bunu siz de birer birer hissetmişsinizdir. Bunu Gazi Hz. ne medyunuz. (Alkışlar)

Türk Dilinin fennen ehemmiyetini ve ilmen kıymetini anlamak için hakiki filoloji metotlarına istinat etmek lâzımdır ve bütün filoloji işlerinde bizden evvel milletler kendi dillerinde ne yapmışlarsa biz de onların metotlarını aynen takip etmiye mecburuz. İlim noktai nazarından bilinmesi icap eder ki filoloji yani dilin kendi anası olan diğer dünya dilleri arasındaki fonetik münasebetleri doğmazdan evvel, yani dillerin bu kadar neşvünema bulmadıkları zamanlarda insanlar yine konuşurlardı. Bu konuşmaları çok basit birtakım sadalar ve seslerle olurdu. Bugün biz filoloji yapıyorsak bu, dil işlerinde birtakım mütakâmil metotlara istinat ettiriyorsak bu tekâmül etmemiş dillerin konuşulduğu zamanda acaba dilin rüşeymi neşvünema noktai nazarından ne şekilde idi? Şunu demek istiyoruz ki bahsinde bulunduğumuz (Devamı 9 uncu sayfada)

Sis Manzumesi

Sarmış gene afakını bir dudu muannit
Bir zulmeti beyza ki peyapey müfeyzait
Tazyikinin altında ezilmiş gibi eşbah
Bir tozlu kesafetten ibaret bütün elvah
Bir tozlu ve heybetli kesafet ki nazarlar
Dikkatle nüfuz eyliyemez gavrına, korkar
Lâkin sana lâyük bu derin sütröl muzlim,
Lâyık bu tesettür sana ey sahmı mezalim

Tevfik Fikret

Öz Dile Çevrilmiş Şekli:
Sarmış yine tanlarını kafa tutan çir duman
Bir alaca karalık ki artar geçince zaman
Azığın altında silinmiş gibi yerler
Tozlu bir sıklığa döner bütün çizgiler.
Bir tozlu ve korkulu sıklık ki bakışlar,
Ta özüne, içine sokulamaz ve kurkar.
Bu derin kara örtü pek yakışıyor sana
Ey zorbalık ülkesi örtü yarar sırtına.

Bugünün Meselelerinden

Hukukta Müsavat

İtalyan Başvekili, Bir Makale İle Alman İddialarını Tahlil Ediyor

Yazan: Musolini

Almanyanın diğer devletler gibi silâhlanmak bahsinde mutlak bir cihet sahibi olmak istediği herkesin malûmudur. Son Posta sütunlarında defaatla ve dikkatle tetkik edilen bu hâdisse belki bir gün gelecek, dünyanın yeni bir harbe girmesini intaç edecektir. Bu münasebette İtalya Başvekili M. Musolini de bizzat bir makale kaleme almış, fikirlerini izah etmiştir. Hâdisenin ehemmiyetine binaen bu makaleyi aynen tercüme ve naklediyoruz:

★
"Son günlerin beynelmilel siyaset âlemine ait en mühim hâdisse, Alman hükümeti tarafından, teslihatta müsavatı temin etmek için, İngiltere, Fransa, İtalya hükümetlerine, ve diğer küçük devletlere resmen verilen taleptir. Bu talebin mahiyeti, Von Papen hükümetinin en azimkâr ve ciddî bir siması olduğu günden güne daha ziyade anlaşılın Jeneral Von Schleicher tarafından şu günlerde yapılan beyanattan da anlaşılmıştır. Binaenaleyh fazla bir hayret ve heyecan tevliit etmemesi lâzım geliyordu. Bilâkis, gazetelerin aldığı cepheye bakılacak olursa, Fransa efkârı umumiyesi, hemen hemen müttehîd bir surette, Alman talebine karşı ayaklandı; İngiltere efkârı umumiyesi daha ziyade çekingen ve ihtiyatkâr, İtalyan efkârı umumiyesi de Alman talebine karşı sempati gösteriyor. Demek ki, şimdi, soğukkanlılık gösterilecek bir dakikadayız. Cihan Harbinden doğan ve şayanı hürmet olmakla beraber modası geçmiş his galeyana ve buhranla-

M. Musolini

rının, bilhassa yeni bir vaziyet tebellür etmiye başladığı bir zamanda, sakin bir muhakeme üzerine tesir icra edemeyeceğini cihana gösterecek bir zamandır.

Bu yeni vaziyet, Almanyanın Cemiyeti Akvama girip derhal haiz olduğu ehemmiyet dolayısıyla tabii (Devamı 10 uncu sayfada)

Mahmut Muhtar Paşanın Üvey Pederi Kayboldu

Hikmet Bey, 10 Milyonluk Bir Miras İçin Parise Gitmişti, Şidi Ortada Yok

Avrupada esrarengiz surette kaybolan Hikmet Bey

Avrupa gazeteleri, Parisle İsviçre arasında sabık bir Türk bahriye zabitanın esrarengiz bir surette kaybolduğundan bahsediyorlar. Bu zabitanın ismi Hikmet Beydir. Vak'ayı daha iyi anlamak için, bir parça tafsilât vermek, sonra da Hikmet Beyin tagayyübü hâdisesini kaydetmek istiyoruz:

Bir Evlenme

Sadrızam merhum Ahmet

Muhtar Paşanın vefatından sonra, Paşanın ikinci defa evlendiği Hanımefendi, Hikmet B. namında bir bahriye zabiti ile izdivaç etmişti. Bu zabit Hikmet Beydi. Kadıköyde oturanlar, hergün itinalı bir surette traş olan, simsiyah bıyıklarını dikkatle kıvrıran bu zabiti, gayet iyi tanırlar.

Ahmet Muhtar Paşanın, Hikmet Beyle evlenen hareminden bir oğlu vardı:

Bedrettin Bey.

Paşanın vefatında, bu genç Galatasaray lisesinde okuyordu. Arkadaşları tarafından çok sevilen bir delikanlı idi. İhtiyar babasının vefatı üzerine annesile beraber birçok milyonlara sahip oldu. Pariste tahsil etmek hevesine düştü. Fransaya gitti. Bir müddet orada kaldı. Hayır sever bir gençti. Pariste toplanan kimsesiz Türk talebesine yardım ederdi. Bir taraftan gençlik ve tecrübesizlik, öbür taraftan da nihayetsiz gibi görünen bir servet, onu ihtiyatsızlıklara (Devamı 8 inci sayfada)

Büyük Kurultay

İki gündüzbir çalışan Türk Dili Kurultayı, dilimiz hesabına büyük gayelere erişmek maksadını takip etmektedir. Kurultay müzakereleri, bu maksada ermek uğrunda kararlar verecek, bu kararlar tatbik edilerek Türk Dili hakiki temizliğini kazanacaktır. Bu çalışma neticesinde erilecek neticeyi daha iyi anlamak için Türk Dil Tetkik Cemiyetinin, kuruluş maksadını anlatan ilk maddesini aynen yazıyoruz.

"Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak ve onu dünya dilleri arasında değerine yarışır yüküklüğe erdirmek maksadile Türk Dili Tetkik Cemiyeti adlı bir cemiyet kurulmuştur."

İşte, Bu Cemiyetin umumi kongresi demek olan bu kurultay, bu maksatları tahakkuk ettirecektir.

Halkın Sesi

Terkos Belediyeye Geçerken

Terkos Şirketi tesisatı Kânunusani'den itibaren Belediyeye geçiyor. Bu hususta halkımız diyor ki:

İrfan B. (Hırkaşerif 34)

— Azizim terkos kös dinlemişti. Bu şirket son zamanlarını yaşadığı şu günlerde davul zurna vız gelir. Tamam (45) senedir İstanbul bu şirketten yaka silkti. Bir günde şirketin beş para cezaya mahkûm olduğunu yarım asrım adliyesi kaydetmedi. Biraz daha dişimizi sıkalım inşallah sonu iyi olacak.

İsmail Bey (Edirnekapi Sultanhamamı 73)

— Cağaloğlu civarına yine bir aydanberi su gelmiyor. Fakat terkos bütün alacaklarını metelik bırakmadan hem de girer ayak fazlasıyla alıyor. Yarım asırdanberi koca İstanbul, zengin mahalleleri bir baykuş harabesine çeviren bu şirkete on söz söylemişimdir. Kânunusani'de işi belediyeye terkedecektir. İşte o vakit bol ve temiz suya kavuşacağız.

Naim Bey (Sultanahmet Üçler mahallesi 14)

— İstanbulda hangi yangın çıktı da terkosun bol su verdiği kaydedildi. Hemen her yangının akabinde (terkos yine su vermedi) süzû bir kılıçe halinde söylendi ve yazıldı. Terkos saltanat devrinde kopardığı imtiyaznamesiyle İstanbulu kurbanlık bir konyun gibi kısıkrak bağlamıştır. Bu şartnamelere göre terkosu mahkûm etmenin imkânı yoktu. Terkos her yangın felâketinden sonra tertemiz çıktı, kedi gibi daima dört ayağının üstüne düştü.

Nusret Bey (Kumkapı Saracishak mahallesi 9)

— Terkosun senelerdenberi İstanbulda söndürmediği hanüman kalmadı. Ne ise İstanbulun çilesi doldu. Şurada birkaç ayımız kaldı. Tesisatı Belediyeye geçiyor. Biz biraz daha tahammül göstereyim ve Allaha dua edelim de bu müddet zarfında İstanbulda yangınlar çıkmasın.

Hasan Lûtfi B. Ankarada

Ankara Ağır ceza mahkemesi reisliğine tayin olunan sabık İstanbul Ağır ceza reisi Hasan Lûtfi Bey dünkü ekspresle Ankaraya, yeni vazifesi başına hareket etmiştir. Hasan Lûtfi Bey, yeni vazifesinde de muvaffakiyet dileriz.

Kütüphaneye Bir Teberru

Yüksek Ticaret Mektebi Müderrislerinden Salih Zeki Bey şimdiye kadar neşrettiği mecmuaların bir koleksiyonu ile kitaplarından birer nüshasını Beyazıt kütüphanesine teberru etmiştir. Bu kütüphaneye son zamanlarda kitap hediye edenlerin miktarı artmıştır.

DAHİLİ HABERLER

Yeni Dayak Şikâyetleri

Bir Mürettip, Mahalle Bekçisinden Yanlışlıkla Dayak Yediğini İddia Ediyor

Son günlerde haksız yere dayak yedikleri iddiasile Adliyeye yapılan müracaatların adedi artmıştır. Dün de bir mürettip böyle bir iddia ile Müddei-umumiliğe müracaat etmiş, tahkikat yapılmasını istemiştir. Bu zat Türkiye Matbaası başmürettibi İsmail Fevzi Efendidir. İddiasına göre, geçen akşam geç vakit işinden çıkmış, Alemdar tarafında bulunan evine gidiyormuş. Tam evinin kapısı civarına geldiği sırada mahalle bekçisi ile birkaç polis memuru kendisini yakalamışlar, karakola götürmüşlerdir. İsmail Fevzi Efendi, kendisinin o sırada sokakta dolaşırken polislerin geldiğini görünce kaçan bir hırsıza benzetilmiş olduğunu, bu yüzden kendisine

yatakta yatacak derecede dayak atıldığını ileri sürmektedir.

İsmail Efendinin bu iddiası üzerine Adliye Doktoru evine kadar gitmiş, kendisini muayene etmiş ve fihakika davacının vücudunda bazı dayak izleri görülmüştür. Fakat bu dayanın nerede ve kimler tarafından atıldığı tahkikat neticesinde belli olacaktır. Bununla beraber hâdisede bir karışıklık ve daha doğrusu bir yanlışlık olduğu, İsmail Efendinin karakola yanlış olarak götürüldüğü anlaşılmaktadır. Diğer taraftan dayanın yalnız bekçi tarafından bir sopa ile atıldığı da ileri sürülmektedir.

Verem Hastanesi

Belediye İstimlak Muamelesine Başlamak Üzere

Belediyenin Cerrahpaşa taraflarında büyük bir Verem hastanesi yapmak kararında olduğu malumdur. Haber aldığımız göre o civarda hastanenin kurulacağı yerde elyevm bulunan ev ve arsaların istimlak muamelesi hemen başlamak üzere. Hatta Cerrahpaşa sentindeki bir kısım evler şimdiden boşalmış ve ev sahipleri başka evlere taşınmaya başlamışlardır. İnşaat, istimlak muamelesinin hitamından sonra derhal başlayacaktır.

Bir Kadın

Dün İhtisas Mahkemesinde Tevkif Edildi

Dün İhtisas Mahkemesinde Karamürselli Hayriye isminde bir Hanımın davasına bakılmıştır. Hayriye Hanımın üzerinde birçok cigara kâğıdı ile bir okka kadar esrar bulunmuştur. Mahkeme Hayriye hanımı altı ay hapse ve ayrıca para cezasına mahkûm etmiş ve derhal tevkif olunarak jandarmaya teslim edilmiştir.

Anasının Arabasını Çalmış

Feriköyde oturan Süleyman, üvey anası Hüzmüz Hanımın arabasını çalıp başkasına satarken yakalanmıştır.

Beyazıt Kütüphanesi

Beyazıt medresesinin tamiri ikmal edilmiştir. Yakında İnkılâp müzesindeki kitaplar buraya taşınarak halkın okumasına açılacaktır. Kütüphanede (30) bin ciltten fazla kitap bulunacaktır.

Denizde Geçen

Bir Facianın Muhakemesi

Bundan bir müddet evvel Dumlupınar vapuru Amasra açıklarında seferde iken vapur kumanyacı Fevzi Efendinin ölümüne sebebiyet vermekle maznun olan vapurun birinci süvarisi Osman Kaptanla Murat Reis, Ahçı Emin, Kamarot Süleyman ve Meto Süleymanın muhakemelerine mevkuף olarak dün Ağırceza başlanmıştır.

Şahitlerin anlattıklarına göre hâdise şöyle olmuştur:

Vapur İneboludan kalktıktan sonra kumanyacı Fevzi efendi ile kamarot Süleyman arasında bir yemek meselesinden ağız kavgası olmuştur. Süleyman, hiddetlenmiş ve Fevziye küfredmiştir. Gece saat onda vapurun arka tarafından iki el silâh sesi gelmiştir, bunun üzerine süvari Osman kaptan, zabitan kamaraları övünden kamarot Süleymanın telâhî ve heyecanlı bir surette koştuğunu görmüştür. Süleyman Efendi: "Fevzi beni vurmak istedi, üzerime silâh attı," demiştir.

Bu hâdise üzerine vapurda Fevzi Efendi aranmış fakat bulunamamıştır. Bunun üzerine vapur geriye dönmüş Fevzi Ef. aranmış, fakat bulunamamıştır. Hâdiseden sonra silâh ortadan kaybolmuştur.

Dünkü celsede maznunların tahliye talepleri reddedilmiş, şahit celbi için muhakeme 4 teşrinievvele kalmıştır.

Araba Çarpmış

Arabacı Yaşarın idaresindeki araba Beşiktaşta Raife isminde bir kadını yaralamıştır.

Tahkikat

Bir Gence Kadıköyünde Dayak Atmışlar

Kadıköyünde oturan Zeki Efendi isminde bir genç polise müracaat ederek Kadıköyünde bir kabzımal yazıhanesinde kendisine dayak atıldığını ileri sürmüştür. Gencin iddiasına göre kendisi Süleyman Efendi isminde bir kabzımalın yazıhanesinde bu zatın adamları tarafından dövülmüştür. Kadıköy Kaymakamı derhal tahkikat yapılmasını emretmiştir.

Et İçin

İktisat Müdürlüğü Devamlı Tetkikat Yapıyor

İstanbul Belediyesi et fiyatını ucuzlatmak için tetkikatına devam etmektedir. Mezbahta resmi baş hesabı değil, kilo hesabı alındığı takdirde etin bir miktar ucuzlayacağı hakkındaki teklif tetkik edilmektedir. Belediye İktisat Müdüriyeti eti ucuzlatmak için herhalde bir şekil bulacaktır.

Bıçağını Çekmiş

Nusrat isminde bir şoförle Ali Rıza isminde bir şahıs kavgaya ederken Ali Rıza bıçağını çekip Nusratı yaralamak isterken polisler tarafından yakalanmıştır.

Bıçaklı Hırsız

Sabıkah Keçork Tepebaşında bakkal Aristidinin dükkânından eşya çalarken yakalanmıştır. Keçork, Aristidiyi bıçakla yaralamak istemişse de muvaffak olmamıştır.

Günün Tarihi

Garazkâr Ve Şarlatan Bir Doktor

Torkomyan İsminde Bir Herif Hayli Hezeyan Savurdu

İstanbul Darülfünunu namına Romanyada toplanan dokuzuncu tıp tarihi kongresine iştirak eden murahhaslarımızın dün avdet etmişlerdir. Kongreye iştirak eden murahhaslarımızdan Tıp Fakültesi Reisi Tevfik Recep Beye Kiral Karol tarafından birinci dereceden tıp liyakat medalı verilmiştir. Kongrede Türk tababeti hakkında münakaşalar olmuş, bu münakaşalara murahhaslarımızdan Galip Atâ ve Ahmet Süheyl Beyler iştirak etmişlerdir. Torkomyan isminde bir doktor Paristen kongreye bir rapor göndermiş, bu raporda Tıp Fakültesinin 1839 tarihinde Şaşıyan isminde bir Ermeni doktorun delâletile açıldığını söylemiş, ondan evvel Türkiyede bir tababet olmadığı iddia etmiştir. Murahhaslarımız Tıp Fakültesinin 1828 de açıldığını ve bunda Şaşıyan isminde bir Ermeninin müessir olmadığını ve hatta Türk tıp tarihlerinde Şaşıyan ismine tesadüf edilmediğini söylemişlerdir. Murahhaslarımızdan Süheyl Bey orta zamanlardaki Türk hastaneleri hakkında malûmat vermiş, tıbbın Asyadan Avrupaya geçtiğini ispat ederek alkışlanmıştır. Kongrede Balkan murahhasları arasında bir anlaşma olmuştur. Bu anlaşmaya göre Balkanlar arasında tıbbî bir birlik vücuda getirilecek ve birlik için bir reis ve bir umumî kâtip seçilecektir.

Diş Tabiplerine

Birinci Diş Tababeti Kongresi Umumi Kâtipliğinden: Kongremizde yapılacak tebligatın kabul müddeti, gösterilen arzu üzerine 15 - 10 - 932 tarihine kadar uzatılmıştır. Alâkadarların nazarı dikkatine arz olunur.

Feyziye Lisesi İhtilâfı

Feyziye Mektebi müessisleri arasında bir ihtilâf çıktığını, bu yüzden aralarında mahkemeye intikal eden bazı hâdiseler geçtiğini dün yazmıştık. Bu hususta yaptığımız tahkikata göre, hâdisenin mekteple hiçbir alakası olmadığı meydana çıkmıştır. Bir müddet Kibar zadelere elinde idare edilen Feyziye Lisesi, son zamanlarda İpekçi Kardeşlere intikal etmiş ve yalnız Kibar zadelere Ali Rıza Beyin bu hususta alakası kalmıştır.

Fakat bazı şahsî ihtilâflar yüzünden Kibar zade Ali Rıza Bey aleyhine İpekçi Kardeşler mahkemeye müracaat etmişlerdir.

Dün bu mesele hakkında İpekçi Kardeşlerden biri bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Bu hâdiseyi gazete sütunlarında mevzuu bahsetmek/ hâdisenin ehemmiyeti yüzündendir. İki şahıs arasında geçen bu ihtilâfın mekteple hiçbir alakası yoktur. Feyziye Mektebi bermutat tedrisatına intizamla devam edecektir.

Bu hâdiseye şahsî bir mesele olduğun için, talebe velilerinin endişe etmeleri doğru değildir. Ali Rıza Beyle aramızdaki ihtilâfı ya kendi kendimize veya mahkeme halledecektir.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

1 — Merhamet, efendi.. Kulakların söyleneni işitmez

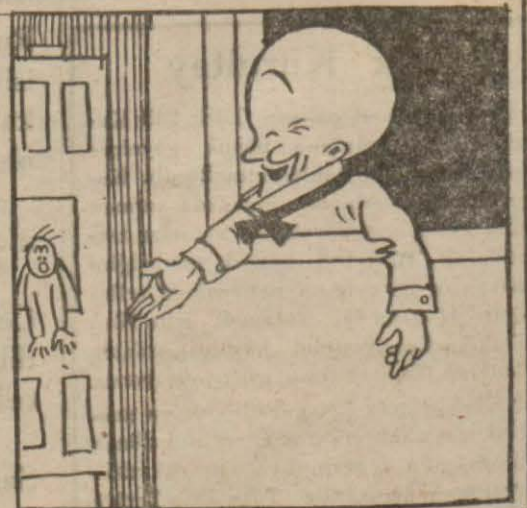
2 — Gözlerim uzağı seçmez

3 — Burunum koku almaz...

4 — Hasan Bey — Aman komşu.. Bu adam dilenci değil..

5: Komşu — Ya nedir Hasan Bey?.. Hasan Bey — Ya Bahkazarı..

Hergün

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir.

Jeneral Mak Artür

Dün Gazi Hz. Tarafından Kabul Edildiler

Dün sabah Ankara ziyaretinden dönen Amerika Müttehit Hükümetleri Erkânı Harbiye Reisi Jeneral Mak Artür cenapları dün Gazi Hz. tarafından kabul edilmiş, Dil Kurultayında hazır bulunmuştur.

Gazi Hz. ile Jeneral Cenapları arasındaki mükâleme çok dostane bir şekilde cereyan etmiştir.

Jeneral cenapları bugün Taksimdeki Cumhuriyet âbidesine bir çelenk koyacaktır.

Gazi Hz. Celâl Beyi Kabul Etiler

İktisat Vekili Celâl Bey dün şehrimize gelmiş ve Haydarpaşadan bir muş ile doğruca Dolmabahçe sarayına geçmiştir.

Reisicumhur Gazi Hz. Celâl Beyi kabul ederek yemiyeye alıkoymuşlardır. Gazi Hz. yemekten sonra Celâl Beyi hususi bürolarında kabul ederek uzun müddet görüşmüşlerdir.

İktisat Vekili İstanbulda on gün kadar kalacak, birçok müesseseleri, fabrikaları gezecek, tetkikat yapacaktır.

Sanayicilerden, vapurculardan ve ahyonculardan birer heyetin Vekil Beyi ziyaret ederek bazı temenniyatta bulunacakları söylenmektedir.

Tevfik Rüştü Bey Cenevrede Komisyon Reisliğine İntihap Edildi

Cenevre, 27 — (A. A.) — Milletler Cemiyeti heyeti umumiyesi 6 büyük komisyon reislerini intihap etmiştir.

Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey, Ruznamei Müzakerat Komisyonuna riyaset edecektir.

M. Venizelos

Kralcılarla Şiddetli Bir Mücadeleye Girişti

Atina, 27 (Hususî) — M. Venizelos bugün Zaimisi kabul etmiş ve intihabat neticesine dair görüşmüşlerdir. Mülakat esnasında M. Venizelos, cumhuriyete karşı hiçbir fena harekette bulunmayacağına dair Çaldaristen söz almasını, aksi takdirde fırkasını dağıtacağını kendisine işöylesimini M. Zaimise havale etmiştir.

E. Muhsin Beyin Davası

Dün birinci ceza mahkemesinde Ertuğrul Muhsin Beyle Ahmet Hidayet Beyin karşılıklı açtıkları hakaret davasına devam edilmiştir. Muhakeme kararın tefhimi için başka bir güne talik edilmiştir.

Darülbedayide Temsiller

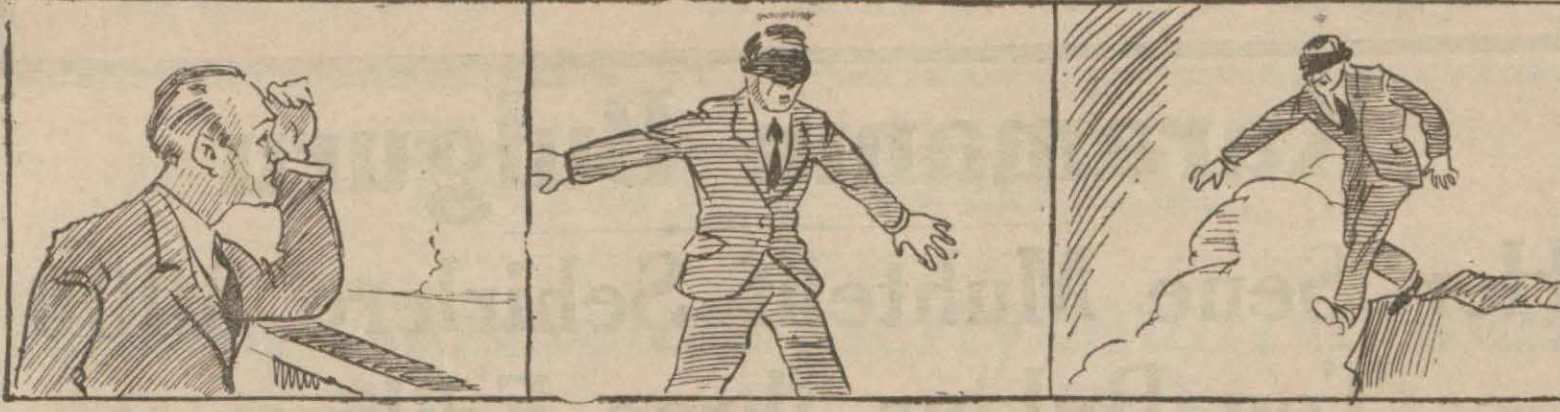
Darülbedayiin kış temsillerini vereceği Tepebaşı kışlık tiyatrosunda başlanan tamirat birkaç güne kadar bitmiş olacaktır. Bu tamiratla bu sene sahne daha ziyade teysi edilmiş, bilhassa yeni piyesler için, çok güzel dekorlar yapılmıştır.

Biçki Yurdunda

Türk Kadınları Biçki Yurdu'nun 20inci yıldönümü münasebetiyle yarın Yurdun Divanyolundaki merkezinde tertip edilen sergi kışat olunacaktır.

Son Postanın Resimli Makalesi

■ Görmek ■

1 — İş yapmak isteyenler için daima uzağı, ilerisini görmek lâzımdır.

2 — Bilenden istifade için görmek en mühim şarttır.

3 — Görmeden yapılan işlerden fayda çıkmaz. Fakat zarar vereceği muhakkaktır.

SON TELGRAF HABERLERİ**Dedenin Mezarı Başında!****Adanada Ruhanî Âyin Yapan Kadınlı Erkekli Bir Kafile Yakalandı**

Adana, 28 (Hususî) — Eskiden hakkında evliyalık tevehhüm edilen ve bu civarda gömülü bulunan Cebbar Dedeyi ziyaret etmek isteyen kadınlı, erkekli bir kafile jandarmalar tarafından yakalanmıştır.

Bu kafile otomobillere binerek Cebbar dede dağına doğru yol almışlar, Dedenin gömülü olduğu yere gelerek birleşmişler, ziyaret tertibatı almışlardır. Bundan sonra dedenin ruhuna evvelâ kurbanlar kesilmiş, bir takım garip dualar okun-

miya başlanmıştır. Diğer taraftan da dedenin ruhu için buhurdanlar yakmışlardır.

Bu işler bittikten sonra kafileyi teşkil edenler Dedenin mezarı başında ilâhiler okumaya koyulmuşlardır. Tam bu sırada jandarmalar meseleyi haber alarak hâdise mahalline gelmişler ve hepsini de çürümüş halde yakalamışlardır. Bunlar tekke ve türbelerin kapanması hakkındaki kanunun hükümlerine tevfikân muhakeme edileceklerdir.

Müthiş Bir Zelzele**Balkan Yarımadası Sarsıldı, Selânikte 300 Kişi Telef Oldu**

Selânik, 28 (Hususî) — Evvelki gün bu civarda müthiş bir zelzele olmuş, hemen bütün mıntaka şiddetle sarsılmıştır.

Mülhakattan gelen son malûmata göre zelzele epeyce tahribata sebep olmuş, 20 kadar ev yıkılmış 300 kadar insan enkaz altında kalarak can vermiştir.

Cesetlerin 200 kadarı çıkarılmıştır. Vaziyet çok elîmdir.

Hükümet felâketzedelere yardım tertibatı almıştır.

Atina 28 (Hususî) — Atina rasathanesinin tetkikatına göre son iki günde Balkan Yarımadası büyük bir zelzele felâketi geçirmiştir.

Selânik mıntakasında vaziyet çok fecidir. Nüfus telefâtının 250 den fazla olduğu tahmin ediliyor.

Ratibor, (yukarı Silezyada) 27 (A. A.) — Wolff Ajansından :

Zelzelelere ait tetkiklerle meşgul olan rasathanedeki alet dün akşam gayet şiddetli bir zelzele kaydetmiştir. Bu zelzele okadar kuvvetli olmuştur ki kaydeden aletin iğnesi yerinden çıkıp fırlamıştır.

Bu sarsıntının Balkan Yarımadasında olduğu zannedilmektedir. Bu rasathane iki senedenberi bu kadar şiddetli bir zelzele kaydetmemiştir.

İskân Müdürü Tahsin Beyi Ölümle Tehdit Etiler

İskân İdaresindeki suiistimal tahkikatı devam etmektedir. Yeni bazı tevkifat yapılmıştır. Suiistimalin bir şebeke tarafından yapıldığı anlaşılmaktadır. Emlâkin tapuya raptı ve tescili için yapılan evrakta sahte ve taklit imzalar konulduğunda anlaşılmıştır.

İskân Müdürü Tahsin Bey sahtekâlığı haber

alın tahkikata başlayınca kendisine tahkikattan vazgeçmesi, aksi takdirde öldürüleceği hakkında bir tehditname gönderilmiştir. Tahkikat inkişaf etmektedir. Kırklareli Tapu Memuru Şinasi Bey tevkif edilmiş, Edirne İskân Müdürü Cemil Bey de nezaret altına alınmıştır.

M. Heryo Cenevrede

Cenevre, 27 (A. A.) — M. Heryo, buraya gelmiş ve Sir Jon Simon ile görüşmüştür.

Bir Vefat

Atina, 28 (Hususî) — Pire Belediye Reisi, Amiral Miyaulis vefat etmiştir.

Yeni Buğday

Dün şehrimize Anadoludan 13 vagon ve 300 çuval buğday gelmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Gazetelerde okuduk:

"Belediye şeker ihtikârile meşguldür. Dün Belediye İktisat Müdürü ve Belediye Müfettişleri şehrin muhtelif yerlerinde tetkikler yapmışlar, şeker fiyatlarını tetkik etmişlerdir. Mahalle aralarında bazı bakkalların şeker fazlaya sattıkları görülmüş, beş bakkal hakkında zabıt varakası tutulmuştur.

"Diğer taraftan Belediye, şeker ihtikârının önüne geçilebileceğine,

filen geçmek için açılması kararlaştırılmış olan Belediye kooperatifinin biran evvel açılması için çalışmaktadır. Kooperatif piyasadan dört, teş kuruş ucuz şeker, kahve, pirinç satacak, icap ederse kooperatifin şehrin kenar semtlerinde satış yerleri tesis edilecektir."

Şu vaziyet karşısında mücadeleye çabuk

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Sade Türkçe..
Karışık Türkçe

A. E.

Dilimizin sadeleştirilmesi teşebbüsleri karşısında saçları kırmaya başlayan neslin kızması veya sevinmesi ihtimallerini aynı derecede varit görüyorum:

1 — Kızacaktır, çünkü imtihan salonunun kapısı önünde bile Arapça, yahut Acemce kelimelerden nasıl terkip yapıldığını unutmamak için elinde tuttuğu kitabı bir defa daha karıştırdığı zamanları hatırlıyacaktır.

2 — Sevinecektir, çünkü siyah tahtanın önünde Fuzulinin bir beytini tahlil ederken döktüğü terin acısını çıkaracağını düşünecektir.

★

Maamafih ister kızsın, ister sevinsin, ben dün akşam bir arkadaşımın bozuk bir radyo önünde iki saat hiçbir şey anlamıyarak bekledikten sonra köpürdüğünü gördüm.

On sene müddetle hergün bir saat Arapça, bir saat te Acemce sarf veya nahiv öğrendiğini düşünmüş, bu saatleri birbirinin üzerine koymuş, muazzam bir yekün bulmuş.

— Bilir misiniz bu Arapça ve Acemce bana ne kadar vakit kaybettirmiş? diye sordu.

Bulduğu yekünü söyleyince dinliyener:

— Arapça ile Acemce sana yalnız vaktini değil, aklını da kaybettirmiş olacak ki bu hesapları yapıp çıkarıyorsun!

Cevabını verdiler. Arkadaşım büsbütün kızdı, radyoyu da, bizleri de bırakarak çıkıp gitti.

★

Fakat ben:

— Ne dersin bu işlere? Sualinin en iyi cevabını bizim kapıcıdan aldım:

— Efendi onu sen düşün, dedi. Ben ne arapça bilirim, ne de acemce! Halbuki sen boyunca söylediğin ve yazdığın yabancı kelimelerin karşılıklarını öğreneceksin!

Evet bana göre hava hoş, sen düşün!

★

Sözün kıyası: Kurultayın kararı on dört milyon halktan on üç buçuğunun esasen bildiğini ve yaptığını teyit edecektir, fennileştirecektir. İş sizin ve bizim başımızdadır.

Başvekil Pş.

Antepte Halkın İhtiyaçlarını Tesbit Etiler

Antep, 28 (Hususî) — Dün Kilise giden Başvekil İsmet Paşa orada yerli kumaşları tetkik etmişler, vücuda getirilen eserlerden çok memnun kalmışlardır.

Başvekil Pş. bugün şehrimizde tetkikat yapmışlar, halkla temas ederek ihtiyaçları tesbit etmişlerdir. İsmet Pş. bugün Urfaya hareket edeceklerdir.

Kontenjan Listeleri Tebliğ Edildi

Yeni kararnameler ve kontenjan listesi dün tebliğ edilmiştir. Yeni liste ve kararnameler iktidari mehafilde fevkalâde memnuniyetle karşılanmıştır. Yeni listelerin tatbikine bir Teşrinevelde başlanacaktır.

Arada Bir

Gelişi Güzel Musahabe

Ahmet Rasimin cenazesinde nükteler ve Filorinalı Nazım Bege dair..

Ahmet Rasimi de kaybettik. İstanbul bu, altmış yedi yaşına basan bir muharrir ve meb'usu da etrafını sevgi ve saygı ile çeviren gazetecilerle meb'usların arasından ayrıldı ve günlerdenberi Heybeliada'daki Abbaspaşa mezarlığının parmaklığı dibinde, bir toprak tümseğinin altında yatıyor.

Cenazesinde bulunanlar, Rasimin ölümüyle yürekleri kaniyan ve ciğerleri yananların bu yeis ve tasalarını bile birbirlerine nükte halinde anlattıklarını görmüşlerdir.

Herkes, kendince, nükte yapıyordu:

Ahmet İhsan Bey, Vali Muhiiddin Beye:

— Mezar tam Büyükadının Diline nazırdır! dedi.

Muhiiddin Bey:

— Peki, ondan ne çıkar? der gibi bir işaret yaptı ve Serveti Fünun sahibi nüktelerini tamamladı:

— Rahmetli "Ehlidil" değil miydi?

Bu nükteye Şair Halil Nihat B. yavaşça gülümsedi.

Ş Ahmet İhsan Bey nutuk söylerken: "Ahmet Rasimle tam kırk dokuz senedir arkadaşlık ediyorduk. Bir sene daha yaşasaydı elli senelik, yarım asırlık iki arkadaş olcağıktık," diyordu. Bu noktada cemaatten birisi yavaşça arkadaşına:

— Demek ki, dedi Cenabıhakkı yuvarlak rakamlardan hoşlanmıyor...

Yine Ahmet İhsan Bey, nutkunda şu cümleyi sarfetti: "Biz onunla iki kişi idik, iki eştik; ayrıldık..." Hüseyin Rahmi Bey, yavaşça Hulûsi Beyin kulağına fısıldadı:

— Allah tekrar buluşturmasın!

Ş Kadıköyünün meşhur gazinocusu Mardik Efendi, Ahmet Rasimin cenazesindeki cemaat arasında en fazla çalışan, hizmet eden çehre idi.

Siyah elbiseli, kısmen silindire ve melon şapkalı cemaat arasında Mardik Efendi beyaz mintanile yürüyordu. Cenaze gömüldükten, nutuklar söylendikten sonra Mardik Efendi, mintanının kollarını sıvadı ve:

— Resmî kıyafetten bıktım, dedi, artık gazinocu haline gelayim!

Ş Bir aralık Mardik Efendi, Üstat Hüseyin Rahmi Beye rast geldi, konuştular. Ayrıldıktan sonra Rahmi Bey:

— Koca Mardik, diyordu, müşterilerini gömmekten de geri durmuyor.

Ş Mahmut Yesari, cenazede idi. Bir aralık dedi ki:

— Aklıma bir şişe rakı alıp üstadın mezarına dökmek geliyor. Sonra boş kalan şişeyi de bugünkü muharrirlerin namına yakışık alır bir hatıra olarak mezarın üstüne dikmeli!

Öleceği gece Ahmet Rasim Beye içki vermiyen oğlu, yandaki odada kadehleri yuvarlıyordu. Üstat bunu haber alınca:

— Oğlum, demiş, mızıkçılık ediyorsun. Etrafındakiler gülüşmüştür. Bundan yarım saat sonra üstat gözlerini hayata yummuş

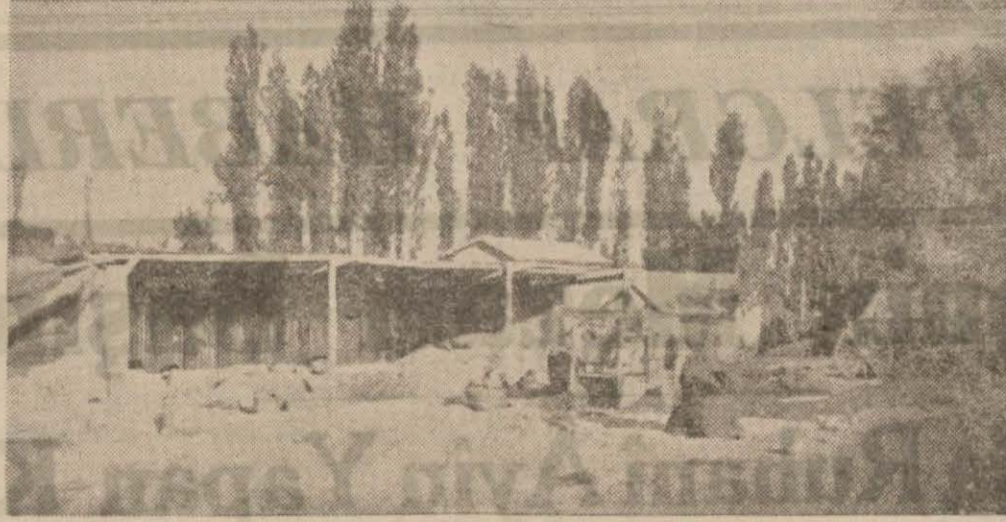
MEMLEKET HABERLERİ

Karamanın Bulguru

Her Sene Muhtelif Şehirlere 3000 Ton Bulgur İhraç Ediliyor

Karaman (Hususî)—Her memleketin bir hususiyeti vardır. Buranın hususiyeti de bulgureculük ve üzümçülüktür. Karaman üzümü ve bulguru pek meşhurdur.

Harmanlar kalkmaya başladığı zaman (Ağadeğirmeni) denilen yer bulgur kazanları ve çardaklarla dolar, memleketin bütün işçi kadınları buraya gelir ve çalışmaya başlarlar. Kadınlarımız çok çalışkandır, hatta erkeklerin bile hakkından gelebileceği işleri başarırlar. Bu kadınların çok titiz bir itina ile hazırladıkları bulgurlar İstanbul ve Ankara'da çok fazla rağbet kazanmıştır.

Karamanda bulgur yapılan yerler

lari bulgurlar İstanbul ve Ankara'da çok fazla rağbet kazanmıştır.

Bizim bulgurlar birçok yerlerde pirince tercih edilmektedir. Bu rağbet karşısında da bulgur istihsalâtı her sene bir par-

çe daha artmakta ve senevi (3000) ton bulgur muhtelif şehirlerimize sevke dil mek te dir. Fakat bu seneki istihsalâtın bir miktar az olacağı anlaşılmaktadır.

★ Birkaç aydanberi maaş alan Karaman muallimlerine evvelki gün bütün maaşları verilmiştir. Vali Bey bundan sonra muallim maaşlarının da peşin verileceğini vadedmiştir. Bu vait muallimleri çok sevindirmiştir. Muallimler vilâyet meclisine ve valiye bu şâkâklarından dolayı teşekkür etmişlerdir. — M. T.

Kahraman Jandarmaya Mükâfat

Diyarbakir (Hususî) — Tek başına bir eşkıya çetesini tenkile muvaffak olan jandarma Düzceli Mehmet oğlu Ahmet birinci umumî müfettişimiz İbrahim Tali Bey tarafından fevkalâde takdir ve bir gümüş saat hediye edilmek suretile taltif edilmiştir.

[Son Posta: Bu hâdiseye dair tafsilâtı Mardin muhabirimizden aldığımız bir telgraf üzerine yazmıştık.]

Beypazarında Cevizcilik

Beypazarı (Hususî) — Burada ceviz derlemek ve pekmez kaynatmak faaliyeti başlamıştır. Cevizler temizlenip iplere dizildikten sonra meşhur olan cevizli sucuk imaline başlanacaktır.

F. C.

ve oğlu odaya girip babasının öldüğünü öğrenince üzerine atılmış ve:

— Babacığım, demiş, asil mızıkçılığı sen yaptın!

Bence bu mızıkçılık ne babanın, ne de oğlun değildir. Asil mızıkçılığı Ezrailin elile mukadderat yaptı.

★

Filorinalı Nazım Bey, bir teviye ve ha bire para vererek gazetelerin ilân sayfalarında şiirlerini, makalelerini, kendisi hakkında büyük ediplerin söyledikleri sözleri bastırıyor.

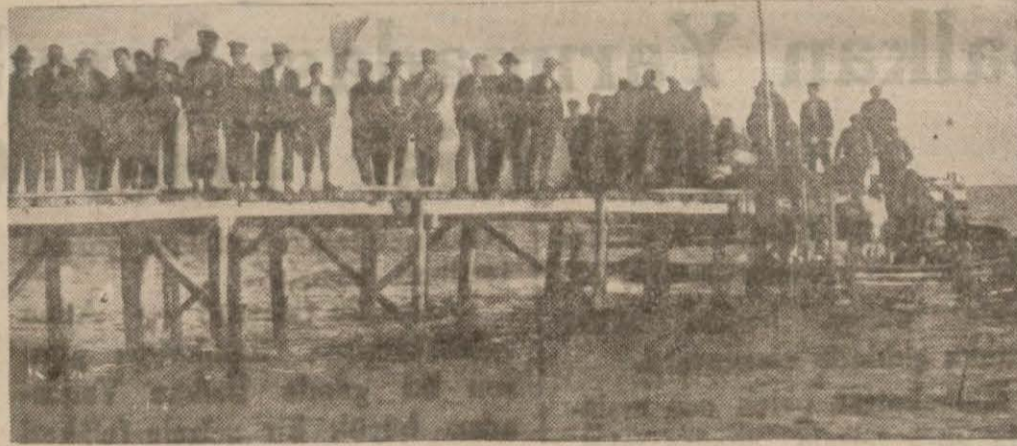
"Türkiye Şiir Kırakı"nın bir ayda bir gazeteye verdiği paranın miktarı elli, altmış lirayı buluyormuş.

Nâzım Beyin parasına acıyorum. Şiir Kırakı, bu paraları İdare Müdürüne vereceğine, bize, muharrirlere verse fena mı olur?

Daha gösterişli sayfalarda, onu, istediği kadar öğerdik.

Toplu İgne

Müskirat İnhisarı Tekirdağdan Üzüm Alıyor

Takirdağ Gümrük İskelesinden üzüm sevkıyatı

Tekirdağ (Hususî) — Vilâyetimizin tüzümleri İstanbulla sevk edilmeye başlanmış, birçok İstanbullu kabızmallar da bağların mahsullerini çubuklar üzerinde toptan satın almışlardır.

Müskirat İnhisar İdaresi de

şaraplık üzüm mübayaasına başlamıştır. Seçme olarak alınan şaraplık üzümün okkası 6-7 kuruş etmektedir. Çarşılarda ise üzüm 5 kuruşa satılmaktadır. Bu sene bağlara hiçbir hastalık arz olmadığından üzüm mahsulü pek mebzuldür. — G. C.

Diyarbakirde

Halkevinde Bir Hububat Sergisi Açıldı

Diyarbakir (Hususî) — Halk Evi binasında bir meyva ve hububat sergisi açıldı. Sergide buğday, arpa, yulaf, mısır, nohut, mercimek, susam gibi hububatla nümune fidanlığında yetiştirilen mütenevvi mısırlar, afyon tohumu, kendir, ayçiçeği; meyva kısmında da halkın yetiştirdiği Diyarbakirin meşhur ve büyük 45 kiloluk karpuzları, kavun, kabak, seftali, üzüm, armut, nar, kuru üzüm, badem, pestil, leblebi ve daha birçok meyvalar teşhir edilmektedir. Sergi üç gün açık kalacaktır. Sergide beğenilen meyva ve hububat sahiplerine ikramiye ve mükâfat verilecektir.

Bir Rüşvet Maznunı

Diyarbakir (Hususî) — Mermir nahiyesi Müdürü Hamdi Bey bir rüşvet almak meselesinden dolayı istintak hâkimi tarafından tevkif edilmiştir.

Muğlada

Bir Cinayet

Muğla (Hususî) — Buraya üç dört saatlik mesafede (Pisi) köyünde kanlı bir cinayet olmuş, Mehmet oğlu Mehmet isimdeki köylü Sultan isimdeki kadını öldürmüştür. Cinayetin sebebi kız kaçırmak meselesidir. Mehmet oğlu Mehmet sevmekte olduğu Hasan kızı Meleği kaçırmak için kızın evine gitmiş, fakat kız Mehmede yakalanmamak için komşuları Sultanın evine iltica etmiştir. Mehmet firar eden kız takip ederek Sultanın evine de gitmiş ve Meleği zorla almak istemiştir. Sultan buna mâni olunca Mehmet tabancasını çekmiş ve kadıncağızı öldürmüştür. Mehmet yakalanmıştır.

Meçhul Bir Hırsız

Malatya (Hususî) — Vilâyet Sıhhiye dairesine pencereyi kırmak suretile hırsız girmiş (119) lira aşmıştır, hırsızın kim olduğu meçhuldür.

Memleket Manzaraları

Evlenme Masrafları

Çankırı (Hususî) — Şehrimizde son günlerde evlenme hâdiseleri çok fazlalaşmıştır. Fakat bu iş memnuniyeti mucip olduğu kadar bazan da şayanı teesstif neticeler vermektedir.

Burada bir evlenme hâdisesi en az beş yüz liraya mal olmaktadır. Çünkü evlenen fena bir görgüye tâbi olarak kudretinin çok fevkinda muazzam düğün masrafları yapmak mecburiyetinde kalmaktadır. Bu mecburiyet bilhassa fakir halkı yıkmakta, evlenecek genç, boyunca borca girmekte; binnetice bu borcu ödemek için bütün evlilik hayatında sıkıntı çekmektedir. Mevcut men'israfat kanununun hükümleri tatbik edilse evlenmek hem daha kolay olacak, hem de evlenen genç, düğün gibi lüzumsuz bir merasime sarfedeceği yüzlerce lirayı evinin lüzumlu ihtiyaçlarına sarfederek mes'ut olmak ve rahat yaşamak imkânlarını hazırlayacaktır. — K. K.

Bitliste

Havalar İyice Serin Götürmeye Başladı

Bitlis (Hususî) — Buralarda serin havalar başlamıştır. Bu sene kışın şiddetli olacağı ve erken başlayacağı söylendiği için halkta hararetle bir mahrukat tedariki faaliyeti görülmektedir.

Diğer taraftan Diyarbakir cihetinden külliyyetli muhacir vüruduna başlamıştır. Bu muhacir aileler Van, Muş, Erciş ve Ahlat civarında iskân edilmektedirler.

Niyazi Yılmaz

Dörttyolda İlk Tahsil

Dörttyol (Hususî) — Kazamızdaki ilkmekteplerde ay başında tedrisata başlanacaktır. Belediye İstasyona giden 3 kilometrelik şoseyi tamire karar vermiştir. Şimdiye kadar yol parasını vermeyenlerin isimleri tesbit edilmiştir. Bunlar şosenin tamirinde çalıştırılacaklardır.

Adıyamanda

Kaçakçı Aranırken Kaçak Tütün Bulundu

Malatya (Hususî) — Meşhur gümrük kaçakçısı firarı Çerkez Ahmedin takibine çıkan Mehmet Nuri Beyin idaresindeki müfrezeye, Adıyamandan Salıkân, Kurumilli, Recep köylerinde 2500 kilo kaçak tütün bulmuş ve müsadere etmiştir. Bu tütünlerle beraber beş kaçakçı ihtisas mahkemesine tevdi edilmişlerdir.

Konyada

Altmışlık Eir Kadına Sarkıntılık Etmışler

Konyada Kerimdede Çeşme mahallesinde oturan Deveci Ömer oğlu Murtaza isminde bir şahıs komşusu hamal Tahir zevcesi 60 yaşlarında Sâra ismindeki kadını salata yaptırmak için evine girtirmiş, kadına karşı seni bir harekette bulunmuştur. Hakkındaki tahkikat evrakı adliyeye verilmiştir.

Siyaset Âlemi

Loit Corcun Yükselen Sesi

Versay Muahedesi'nin yapanlardan biri ve belki birincisi Loit Corçtur. Loit Corç, şimdi bütün Avrupayı mühim bir mesele karşısında bırakan son Alman notasını taahhüt ediyor. Nota, Versay Muahedesi'nin kaydettiği hak ve selâhiyetleri mevzuu bahsettiği için, Loit Corcun bu hususta yükselttiği sesin ayrı bir kıymeti olmak lâzımgelir. İngiliz Liberal fırkasının reisi, bu mütalea ve taahhütünü Almanca "Borsa Postası" isimli gazetede neşretmiştir:

Şimdi ne olacak? Eger Fransa, İngiltere ve Almanyada umurunun hayrına çalışan bir tek şahsı ihtiram insan bulunsaydı, istikbal hakkında tahminde bulunmak mümkün olurdu. Maalesef bu üç memleketin halk işleri öyle kimselerin elindedir ki, İskoç İsanile ve tek bir kelime ile bunları "Vera Worthy Men" diye gösterebildik. Bu kelime, tercüme edilince, sadece "Takdir", manasına gelir. İtalya'yı idare eden azim aklı selim sahibi bir adamdır.

Fakat Fransa ile İngiltere, onun bu meselede cesurane ve hakimane olan hattı hareketini kabul etmediler. Bunun üzerinedir ki, Lord Beaverbrook bir defa daha heyecanlı bir yazı yazdı ve harp olacağını haber verdi.

Bu zat diyor ki "Avrupa, yeni bir harbe hazırlanıyor, harp malzemesi yapan fabrikalar, bütün faaliyetleriyle çalışıyorlar. Kimya laboratuvarları hudutsuz derecede çalışmaktadır.

Hemen her memlekette geniş bir faaliyet hakim bulunuyor. Bütün bunların bir tek hedefi vardır, diyor: Harp."

Ben, bu kanlı tahminin doğruluğunu aynen kabul etmekte tereddüt ediyorum. Fakat 1914 senesinin içinde bulunduğum şerait te bunun aynı idi. Miktarları milyonları bulan orduların boğazlaşması öyle müthiş, ve öyle tasavvur edilmesi müşkül şeydi ki cereyan eden faciayı hiç kimse mümkün telâkki edemiyordu.

O zamanki harp, muayyen bir gaye mevcut olduğu için patlamadı. Vazih bir hedef mevcut olmadığı için doğdu. Büyük devletleri idare edenlerin, daha doğru tabir ile etmiyenlerin basit kafalarında birçok şeyler vardır. Fakat asıl lâzım olan vazih hedef... yoktur! "

Versay Muahedesi'nin yapan M. Loit Corç ta işte böyle söylüyor. Süreyya

Avrupanın En Süratli Tayyaresi

Berlin, 27 — Falke isminde yeni bir tayyare yapılmıştır. Bu tayyare Avrupanın en süratli tayyaresidir. 3 yolcu nakleden bu tayyarede 200 beygir kuvvetinde bir motör vardır. Sürati saatte 255 kilometredir.

TEFRİKAN UMARASI: 81

ÇOCUKLUĞUM

Meşhur Rus Edibl Maksim Gorko'nun hayal romanı

Onunla beraber elma ağaçlarının ağır dalları arasından kırmızı semaya bakıyor, saka kuşlarının uçuşlarını, ispinozların kurummuş çiçekleri gagalıyarak tohumları dışarı çıkardıklarını, tarlalardan doğru kurşunu ve kırmızıya çalan ağır bulutların yükselişini ve bu bulutların altından kargaların kilise meydanındaki yuvalarına doğru uçuşlarını seyrediyordum. Her şey ne güzel, her vakitten ne kadar başka, samimi ve ruha

HARİCİ TELGRAFLAR

Dünya Sulhü

Alman Gazeteleri Heriyonun Nutkunu Sulh İçin Çok Zararlı Buluyorlar

Cenevre, 27 — Tahdidi Teslihat Konferansı Reisi M. Hendersonun teklifi üzerine Konferans Divanının içtimaı 10 teşri-nievvele bırakılmıştır.

Konferansın içtimasını müşkil-leştiren Alman talebi meselesi bu tarihe kadar halledilemediği takdirde umumî komisyon bu hususu müzakere etmek için Teşrinisanî ortasında toplanacaktır.

★ Cenevre, 27 — M. Henderson, Alman murahhası Fon Nörat ile görüşmüştür.

Hariciye Vekilimizin Ziyareti
Londra, 27 — Tefvik Rüştü Bey Alman Hariciye nazırı ve murahhası Fon Nöratı ziyaret etmiştir.

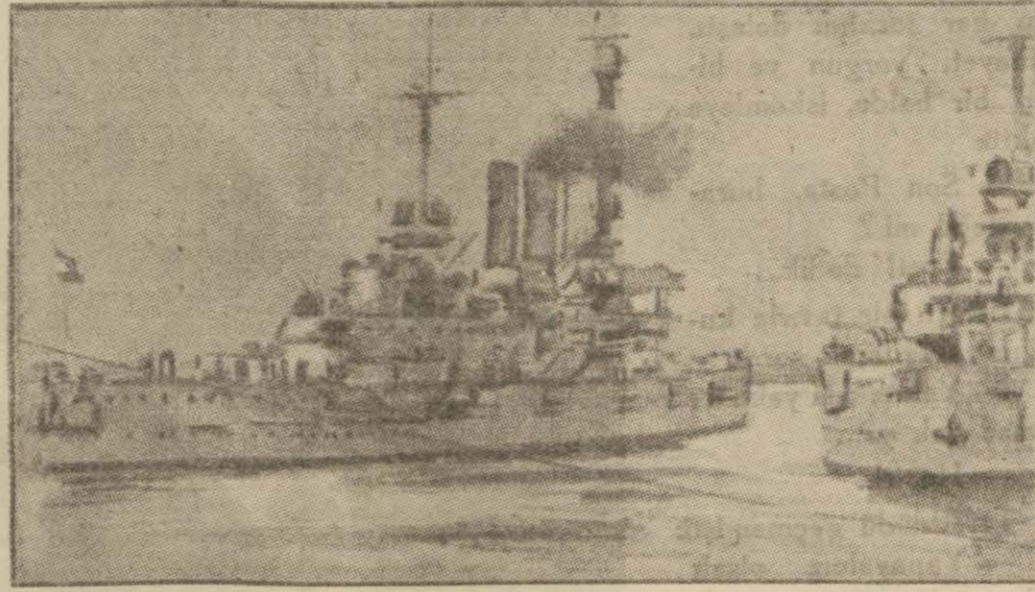
Alman Gazeteleri Heriyoya Teessüf Ediyorlar

Berlin, 27 — Bütün Alman gazeteleri Almanyanın müsavi hak iddiaları hakkında M. Heriyonun söylediği nutku protesto etmektedirler. Gazeteler, Almanyanın silâhların tahdidini mütemadiyen istediğini ve bu suretle cihana şamil bir tahdidi teslihat sayesinde kendisinin de müsavi muameleye tâbi tutulmasını arzu ettiğini yazmaktadırlar. Gazeteler Heriyonun son uzlaşma ihtimallerini de öldürdüğünü söylemektedirler. Gazeteler diyor ki:

Fransız Jenerali Veygand, "Almanyanın Ren nehrinin sol sahilini terketmedikçe Fransanın emni selâmetini elde edemeyeceğini," söylerken M. Heriyonun başka memleketleri manevî tahdidi teslihat yapmamakla itham etmesi doğru mudur? M. Heriyon Fransanın silâhlarını tahdit etmesinden bahsederken, teknik kısımları hiç kale almadan teslihatla ait birtakım rakamlar söyliyerek hâdiseyi yanlış bir şekilde tasvir ediyor.

Almanya, Fransız başvekilinin sulh için Almanyanın silâhlanmasından daha ziyade zararı olan bu nutku teessüfle karşılar.

Fon Papan'ın Beyanattı
Berlin, 27 — Heriyon'un nutku hakkında Başvekil Fon Papan şu beyanatta bulunmuştur. "Her şeyden evvel bu nutkun resmî metnini görüp okumuş olmak lâzımgelir. Fakat gazetelerde çıkan sureti doğru ise bu nutuk benim için anlaşılacak bir mahiyeti haizdir." Reiscühur Hindenburgun,

Versay ahitnamesinin beşinci faslı, Alman ordu ve donanmasını muayyen şartlar ve kayıtlar ile tahdit etmiştir. Buna rağmen, Alman Erkânı harbiyesi «Cep kruvazörü» isminde yeni iki kruvazör inşa etti. Geçenlerde «C» isminde de bir üçüncü kruvazör daha yapılması kararlaştırıldı. Alman Bahriye programına göre bu tipte altı kruvazör yapılacak ve bunların inşası 1935 senesinde ikmal edilecektir. Fransız Bahriye erkânı bu kruvazörlerden endişe etmektedir. Resmimiz Alman donanmasının iki mühim parçasının Dançik limanını ziyaret ettiklerini göstermektedir.

İngiliz Buhranı

Samuelistlerle, Simanistler Arasındaki İhtilâfın Sebebi Nedir?

Londra, 27 — İngiliz kabinesinin ayandaki mümessili M. Baldwin, dün Başvekil M. Mak Donaltle uzun uzadıya görüşmüştür. M. Baldwin bugün diğer nazırlarla da görüşecektir.

Çarşamba günü başlayacak içtima bütün nazırlar iştirak edecek ve bu içtimada Dahiliye Nazırı Sir Herbert Samuel ve Nafia Nazırı Sir Arşibal Sinkler hükümete iştirake devam edip etmeyeceklerini kararlaştıracaklardır.

İtalya Kralı Seyahate Çıktı

Roma, 27 — Kıral Üçüncü Viktor Emanuel refakatinde Müstemlekât Nazırı M. Bono ve diğer zevat olduğu halde Eritre müstemlekesine hareket etmiştir.

Alman gençliğinin maddi ve manevî inkişafına ait emirnamesi hakkında M. Heriyonun yürüttüğü tenkitler dolayısıyla M. Fon Papan, şu sözleri söylemiştir:

"Gençliği kendisini müdafaa

lardır. Diğer taraftan Hariciye Nazırı Sir Jon Simon taraftarları da kabine buhranı hakkında müzakereatta bulunacaklardır. Tahminlerine göre Sir Jon Simon ile M. Runsinan'ın Sir Herbert Samuel ve Sir Arşibal Sinkler'in perotestolarına iştirak etmeyecekleri söylenmektedir. Sir Herbert Samuel ve Sir Arşibal Sinkler, Ottava konferansında alınan kararları protesto etmektedirler.

Bir Deniz Kazası

Şerburg, 27 — Perse isimindeki Fransız tahtelbahrinde feci bir kaza olmuştur. Akümülatörler infilâk etmiş, birçok kimseler yaralanmıştır. Kaza neticesinde 3 kişi ölmüş 22 kişi yaralanmıştır.

edebilecek bir hale getirmekle vatanın korunması hususunda ilk manevî ve ahlâkî vazife yapılmış ve Fransanın hiç dilinden düşürmediği emniyet ve selâmet mevzuasına vücut verilmiş olmaktadır.

yavaş bir sesle açıkca, fakat, işitilecek bir şekilde tekrar etti:

Yabancı bir arzunun ardında saklanarak Manasız emrini geri almadığından Bu bir ceza olarak onun üstünde asılmıştı.

Dindar ihtiyarın yanık duası Biz biçare günahkârlar için mütemadiyen aksedip gidiyor Bugüne kadar Allaha doğru yükseliyor Berrak bir nehrin Bahrimuhite akışı gibi..

— Bunu hatırlarda tut yavrum. Beni ileri doğru iterken sordu:

— Yazı yazmasını biliyor musun?

— Hayır!

Öyle ise öğren!.. Ve öğrendikten sonra da büyük annen ne anlatsa yaz! Bu zahmete değer! Biz iki iyi dost olmuştuk. Bu-

günden itibaren (Pekâlâ) nın yanına her istediğim zaman gitmeğe başladım. Odada içi paçavra ile dolu bir sandığın üstünde oturur, hiç sıkılmadan onun nasıl kurşun erittiğini, nasıl bakırı kızgın bir hale getirdiğini, küçük demir safihalarını ateşte ısıttığını mini mini bir örs üzerinde onları bir çekiç ile nazik hareketlerle dövdüğünü ve en ince taraflarını zımpara kâğıdı veya başka bir madde ile öğduğunu seyrediyordum. Her şeyi gayet hassas bir piriç terazi ile tartıyordum. Ve sonra muhtelif mayileri kalın, beyaz kaplar derununa döküyor, gözünü düzelterek nasıl duman çıkardıklarını bakıyordu. Odaya keskin, gıcık verici bir duman ya-

Gönül İşleri

Karilerin Suallerine Cevaplarım

Bursada Kemal Bey'e: Sevgilinizden şüphe etmekte haksızsınız. Başkalarının sözüne kapılıp sevgiliniz hakkında nasıl böyle hükümler verebiliyorsunuz. Size bu malûmatı verenlerin niye samimiyetlerinden şüphe etmiyorsunuz da; kıızı derhal ithama kalkıyorsunuz?

Bence bu sözlere inanmayınız. Kıızı lüzumsuz yere betbaht etmeyiniz.

★ "18 yaşında genç ve güzel bir kızım. Bir arkadaşım vasıtasıyla tanıştığım bir gençle seviştim. Beraberce mes'ut bir yuva kurmaya karar verdik. Fakat ben tebdilihava vesilesile birkaç ay başka şehre gitmişim. Dönüşümde onu başkasile evlenmiş buldum. Aklim başımdan gitti. Kendimden korkuyorum. Çünkü bu genci çok seviyorum. Bu vaziyet karşısında ne yapayım?" Elâziz: M.

Kızım, demek ki bu oğlan seni sevmiyormuş. Sevmiyen adam sevilmez, hele onun aşkı uğruna hiçbir fedakârlık yapılamaz. Kendini beyhude üzme, kurulmuş bir yuvadan intikam almıya kalkma, dünyada ondan başka erkek yok değil ya!

★ Vefa. Ortamektbinden N. N. Bey'e: 14 - 15 yaşında sevdâ macezalarına düşmek çok erkendir. Önünüzde büyük bir hayat vardır. Sevmek için de, sevilme için de vaktiniz vardır. Onun için kızın istiskaline ehemmiyet verme.

★ Pendikte Hakki Bey'e: Sevmek san'ati mektupla veya burada vereceğim iki satırlık cevapla öğrenilemez. Bunu bize tabiat öğretir. Siz tabiatın verdiği dersi almamışsanız, benim vereceğim fikirden istifade edemezsiniz.

★ Sofar Salim Bey'e: Vaziyetiniz müsavi olmayınca, arkadaşınızla işte ihtilâflara düşmeniz daha ziyade varittir.

HANIMTEYZE

TAKVİM					
ÇARŞAMBA					
30 Güne - 28 EYLÜL - 932 hısr. 145					
Arabi		Rumi			
25 - Cema.evvel - 1351			14 - Eylül - 1348		
Vak't	Ezval	Vasıl	Vak't	Ezval	Vasıl
Güneş	11 54	5 53	Akşam	14	17 59
Öğle	6 06	12 05	Yatsı	1 31	19 31
İkinçî	9 27	15 26	İmsak	10 14	4 13

yıldı. Kalın bir kitaptan bir şeyler okur ve kırmızı dudaklarını ısırarak bir şeyler mırıldanırdı. Ve yahut kısık sesile beyitlerin hecelerini uzatarak bir şarkı çağırırdı:

Ey (Saron) un gülülü.
— Burada ne yapıyorsun?
Diye ona sordum.
— Çok san'atkârane bir iş azizim!
— Ne gibi?
— İşte görüyor musun.. Senin anlayacağın gibi bunu izah etmek mümkün değil!
— Büyük babam senin için "Belki de sahte para yapıyor!" diyor.

— Himm... Evet o öyle söyler.. Bu budalaca bir sözdür! Para çok âdi ve lüzumsuz bir şeydir azizim!

(Arkası var)

Dünya Hâdiseleri

Sefaletten
Milyonerliğe
Kavuştu

Varşovadan bildiriliyor: Varşovada karısı ile beraber sefil bir hayat yaşayan Davidoviç isminde bir yahudi, birdenbire zengin olmuştur. Bu adamın, eskiden Amerikaya gitmiş ve kendisinden şimdiye kadar haber çıkmamış bir akrabası vardı. Mühim ticaret işlerine girerek zengin olan ve ahiren Los Anjeleste ölen bu muhacir, akrabası Davidoviç 75 milyon dolarlık bir servet bırakmıştır. Davidoviç'in karısından başka kimsesi yoktur.

Hindenburg'a Atılan Buket

Berlinden yazılıyor: Alman ordusunun son manevralarında hazır bulunmak üzere hareket eden Reiscümbur Mareşal Hindenburg bir kaza geçirmiştir. İhtiyar Mareşal Furstenberg kasabasına uğradıktan sonra otomobili- ne binerken genç bir kadın, ihtiyar Jenerale bir çiçek buketi atmak istemiştir. Buket, fazla büyüktü ve kuvvetle atılınca Mareşalin başına geldi.

Alman zabıtası, bu hâdise münasebetile, cümhur reisine çiçek ve buket atılmasını mennetti.

Bir İngiliz Casusu

(Paris) - Fransız zabıtası, bir müddettenberi esrarengiz bir cinayetin tahkikatile meşguldür. Bu cinayetin kurbanı Ronald Ross isminde bir İngilizdir. Ronald Ross, Paris civarında Mezon Laffit denilen sayfiye mahallinde oturuyordu. Sabah, akşam muayyen trene biner, işine giderdi. Pariste, iyi çalışan bir müessesenin başında idi. Fakat akşam olup ta işini bitirdiği zaman, şehrin en kibar eğlence yerlerinden en sefil meyhanelerine kadar, onu, her sefahet merkezinde görmek mümkündür. Buralarda o kadar içerdi ki, hiçbir akşam evine ayak olarak gittiği görülmezdi. Ronald Ross, son defa yine sarhoş olarak bir akşam geç vakit Paristen trene binmiş, evinin bulunduğu Mezon Laffit istasyonuna hareket etmiştir. Trende kendisini iki kişi görmüştür. Aynı hat üzerinde oturdıkları için, bermutat sarhoş olan İngilizin trene binip inmesine yardım etmişler. Sonra cinayet haberini işitince zabıtaya koşup bildiklerini söylemişler. Bunlardan bir tanesi, Paris Tevkifhanesinin başgardıyanıdır. Bu zatın ifadesine göre İngiliz trene yalnız binmiş ve ineceği istasyona gelince yine yalnız inmiştir. Diğer bir şahide göre İngilizin yanında birkaç adam vardı.

★

Hâdiseye ilk muttali olan İngilizin oğlu olmuştur. Eve geldiği zaman babasının el ve ayaklarının bağlı ve ölmüş olduğunu görmüş, hem doktora, hem de zabıtaya haber vermiştir. Fakat evden çıkıp zabıta ve doktora haber vermek için delikanlı bir çeyrek zaman sarfetmiştir. Halbuki bu mesafeyi bu kadar cık zamanda katetmek mümkün değildir. Yani genç adama, babasını ne zaman ölü bulduğu sorulduğu zaman öyle bir saat söylemiştir ki o saate nazaran, onun doktora ve polis merkezine uğraması, merkezin saatinin gösterdiği vakte göre, maddeten mümkün değildir. Bu hal, delikanlı hakkında bazı

OLMUŞ GARİBELERDEN!

Tanaş Ef. Diyor Ki: "Bütün Fransa
Diplomatları Bana Düşman Kesilmiş!,""Gönderdiğim Bütün Mektuplar Esrarengiz Bir El
Tarafından Çalınıyor, Beni Ölümle Tehdit Ediyorlar

Uçları sivrilmiş kır yıllık bir adam, kapıdan içeri girdi. Tanıdık birini araştırır gibi gözleri odanın her tarafını dolaştı. Nihayet, yorgun ve bitap bir halde, iskemleye çöktü:

— Son Posta, burası değil mi?

— Evet! dedik...

Esrarlı bir tavırla kuşağına eğilerek sordu:

— Yanımızda yabancı kimse yok ya...

— Hayırlı..

Tereddüdü geçmemiştir:

— Yapayalnız olsak daha iyi... Sonra ilâve etti:

— Size çok mühim şeyler söyleyeceğim!..

Yanımızdaki odaya geçtik. Bir cigara yaktıktan sonra anlatmaya başladı:

— Ben, Fransanın bütün gizli zabıta kuvvetleriyle senelerdenberi çarpışan bir adamım. İsmim Tanaş Bolos.. Alemdar caddesinde Ayaterapon ayazmasının mütevellisiyim.

Evvelki sene nisan ayının ilk günü ayazmada kitap okurken bana bir hal geldi. Hissettim ki, okuduğum kitabı, başkaları da okuyor.

Başımı kitaptan ayırınca, onlar da uzaklaşıyor, okumaya başlayınca tekrar gözlerimin içine girer gibi bana sokuluyorlar. Ertesi günü, daha ertesi günü hep böyle.. Derken, birtakım küfürler de duymaya başladım. Bu küfürler arasında:

— Seni mahvedeceğiz! Vücudunu ortadan kaldıracız! Bizden kendini sakın! Gibi tehditler de vardı. Benimle konuşanlar:

aüphelerin uyanmasını davet etmişse de sonra terkedilmiştir. Fransız zabıtasının kabul etmek istediği şekil şudur:

Ronald Ross karısıyla dargındı. Cinayet günü, iki tarafı barıştırmak için müşterek bir dost bir teşebbüs yapacaktı. İhtimal bu adam teşebbüsünü yaptı, fakat İngiliz sarhoştü. Konuşurken hiddetlendi. Muhatabı da, hiddetli geçinciye kadar bağlayıp savuşturdu. Fakat oğlu geldiği zaman babasını ölü buldu. Yapılan teşebbüsten haberi vardı. Bunun müşterek menfaat uğrunda ve hayır için yapıldığını biliyordu. Ondan dolayı sakladı. İfadesindeki noksanlar da bundan ileri geliyor.

★

Fakat, bazı gazeteler, meseleyi bambaşka bir şekilde gösteriyorlar ve iddia ediyorlar ki Ronald Ross İngiliz Entelicens Servisinin bir adamı idi. Sarhoşlukları hakiki değildi. Onu, Fransız zabıtası öldürdü. Nitekim, Ronald Ross'u son defa trende gören şahitlerin ifadelerindeki ayrılık ta bundan ileri geliyor.

Hâdiseye, bu şekille, bittabi kapanmış addedilemez.

Başından geçen hâdiseyi anlatan Tanaş Ef.

kim olduklarını çok geçmeden anladım: Bunlar, Parisin beynelmil casus teşkilâtında çalışan Yunanlı kadın memurlardı: Madam Lemuan, Süzan, Eleni, Mavro... Hinzır kadınlar, bana uyku uyutmaz oldular. Bakım ki maazallah!.. Aklım çileden çıkacak. Derhal hafızamı karıştırarak bana bu oyunu oynamak isteyenlerin elebaşlarını buldum: Alber Lebrön.. Bu herifin, Atina zabıta kayıtlarında ismi Bohoracıdır. Parmak izleri filân da vardır. Ötekileri benim peşime düşürenin o olduğunu anlayınca her şeyi göze alıp kendisine çarpmışımı karar verdim. Fakat nasıl? Bir akşam evde otururken kulağıma bir ses geldi. Dikkat ettim; eskiden Bebekte komşuluk ettiğim bir madamın sesi:

— Aman Tanaş... Bana bir parça lokum gönder! diye yalvarıyordu.

Bu madamın adresini arayıp buldum: Fransanın Asniyer şehrinde, Rue des Dames sokağında 21 numarada oturuyordu. Hemen bu adrese bir kutu lokum gönderdim.

Ertesi akşam, tekrar Madamın sesi:

— Bana kurabiye gönder! Peki.. dedik. Kurabiye de gönderdik. Daha ertesi akşam kadının canı badem ezmesi istedi. Onu da hazırlatıp postaya verdim.

Lokumla kurabiye Madamın adresine gitmiş olacak ki ses sada çıkmadı. Fakat badem ezmesi, bir ay sonra, geri geldi. Peki ama, lokumla kurabiye ne oldu? Demek, adresi yanlıştı. Posta memurları, afiyetle ziftlendiler.

Fena halde kızdım. Beni budala yerine koydular diye.. O kızgınlıkla, Paris polis müdüriyetine ateşli bir şikâyet mektubu yazıp gönderdim.

Cevap yok. Tekrar bir mektup daha.. Yine cevap yok! Bu sefer, Dahiliye Nazırına yazdım. Posta idaresinden şikâyet ediyor, badem ezmesi için bin frank tazminat istiyordum.

Artık işin esasını anlamıştım:

Paris postahanesinde aleyhime hareket eden bir teşkilât vardı. Bu teşkilâtın espionları, benim ölüme kadar yürüceklerdi. Dahiliye Nazırından bir cevap çıkmayınca bu sefer, yine Polis Müdüriyetine bir telgraf çektim; Telgrafta şöyle diyordum: "Postahaneler beynelmil casusların elindedir. Binayı hemen abluka ettirip bu işi meydana çıkarınız!.."

Bu telgrafı iki kat taahhütlü çektiğim için polis müdürünün imzası geldi. Fakat cevaptan yine eser yok. Sonradan anladım, Paristeki bütün Yunanlılar Başvekilinden, dümen neferine kadar herkes benim aleyhime çevrilmişler.

Gönderdiğim telgrafları, mektupları, hasıraltı eden onlarımış... Alber Jan Şiapo, Gosena, Löbrön.. Bunların hepsi Yunanlı.. Şimdiki Fransız Başvekil de Yunanlıdır ya.. Ne ise...

Nihayet efendim başka taraflardan ses çıkmayınca dayandım. O zamanki Fransız Başvekil M. (Laval) e.. Fransız zabıtasından ağız dolusu şikâyet ettim. Aynı günde hariciye nazırı M. Briyana da mektup yazdım.

Nihayet bir gün hariciye memurlarından Leon Busse imzasile bir mektup geldi. Bu mektupta, bundan sonraki mektuplarımı, İstanbuldaki Fransız sefarethanesi vasıtasile gönderiniz diyorlardı.

Fransız sefarethanenin merdivenlerini hergün aşındırma başladım. İlk evvel ataşemiliterin odasına girdim. Şikâyetlerimi anlattım. "Ben böyle şeye karışmam!.. dedi. Anladım ki, o da "ötekilerle.. birliktir.

Hukuk Müşaviri beni daha nazlı karşıladı. Fakat, elimdeki posta makbuzlarını görünce omuz silkerken beni savdı. Maamafih, çok şükür düşmanlarımı amana düşürmüştüm. Her akşam, bana yalvarıyorlardı:

— Aman bizi ele verme.. Sana, altı milyon frank hazırladık. Bir mektup yaz, namına gönderelim..

Ne yapacağım onların altı milyon frankını.. İstemedim. Artık, lokum göndermekten vazgeçmişim ama, kaybolan lokumların peşini de bırakmıyordum.

Nihayet bir gece müjdelediler:

Bana Lejyon Donör nişanını vermişler. Artık Paris hemşerisi olmuştum.

Böyle söyliyerek gönlümü almak istiyorlardı. Fakat inanmadım. Fransız konsoloshanesile sefaret arasında mekik dokumaya başladım. Bir sefire, bir konsolosa.. Bir konsolosa, bir sefire... Yalanlarını açık açık yüzlerine vuruyordum. Fakat bu işin sonu yoktu. Avrupanın büyük gazeteleri hatırıma geldi. Derdimi birer

Kari Mektupları

Pis Mi Pis
Bir Otel!

Sirkecide bir otele indim. ismini burada söylemek istemiyorum. Pis mi pis, iğrenç mi iğrenç olduğundan bu oteli diğer emsali arasında tanıyıp bulmak mümkün olabilir. Belediye bu otelin havasını, yatağını, kahvesini herşeyini tetkik ve ıslah etmelidir. Bilhassa İstanbulu tanımayan birçok zavallılar Anadoludan gelip buraya tıklarıyorlar. Belediye burasını mutlak surette ya kapatmalı yahut ta ıslah etmelidir. — Bir Adanalı

Resimlerdeki Bir İsim

Geçen gün Foto Franseden Gazi Hazretlerinin bir resmini almak istedim. Bu resimlerin altındaki bir kelime nazarı dikkatimi celbetti. "Konstantinopl," gibi yabancı bir kelimenin bu muhterem fotoğrafın altında bulunması doğru mudur? — F.

Cevaplarımız

Adanada X. J. imzalı mektup sahibine:

Sorduğunuz mesele riyaziye âlimlerinin halledebileceği bir mevzudur. Bu itibarla Darülfünun müderrislerinden birinden öğrenebilirsiniz.

★

Kadıköyünde Neclâ Hanım:

Evlenme muamelesi zannettiğiniz kadar güç değildir. Oturduğunuz mahallin evlenme memuruna nişanınızla müracaat ediniz. O size bir talepname, iki sıhhat kâğıdı ve iki tane de evlenme kâğıdı verecektir. Bu kâğıtlar mahalle heyeti ihtiyar-yesi tarafından doldurulacaktır. Sıhhat kâğıdını herhangi bir doktor dolduracak ve belediye doktoru taskik edecektir. Bundan sonra 15 gün ilân müddeti vardır. Hulâsa evlenme muameleniz 25 - 30 günde ikmal edilecektir.

★

Adapazarının İstiklâl mahallesinde mukim Yusuf oğlu Rasim!

Hıfzıssıhha kanununda 6 ve daha fazla çocuklu analara mükâfat verileceği yazılıdır. Bu hususta mahallin en büyük sıhiye veya mülkiye memuruna bir istida ile müracaat etmeniz lâzımdır. Maamafih nakdi mükâfat şimdiye kadar bütçe zarureti dolayısıyla verilememiştir.

★

Kabataşta Fuat Bey:

Fransanın şimdiki Başvekilinin ismi M. Heriyodur. M. Heriy radikal sosyalisttir.

birer onlara da yazdım. Jurnal, Maten, Taymis, Tan, mektup göndermediğim gazete kalmadı. Bir ikisi cevap verdiler. Maksadımı anlayamadıklarından bahsediyorlardı. Maksadımı anlatınca bir daha cevap alamadım.

Zaten mektuplarımın hepsi casusların eline geçiyor. Parise gönderdiğim mektup Peşteden, yahut Viyanadan geri geliyor.

Bu nasıl iştir, anlamadım.. Tanaş Ef. sustu. Bir müddet düşünceye vardı. Sonra, ayağa kalkarak bize veda etti. Kapıdan çıkarken tekrar geri döndü:

"— Bakalım dedi, bu sefer de Cenevreye yazacağım!.."

Tanaş Ef. nin işi Cemiyeti Akvama kadar dayanacak galiba.. Allah, cemicümleyi böyle hayali düşmanların şerrinden muhafaza etsin...

Bu Sayfa

Haftada Bir Defa Neşrolunur Ve Bütün Dünya Matbuatını Size Getirir.

İNANILMIYACAK ŞEYLER

Bu Sayfada

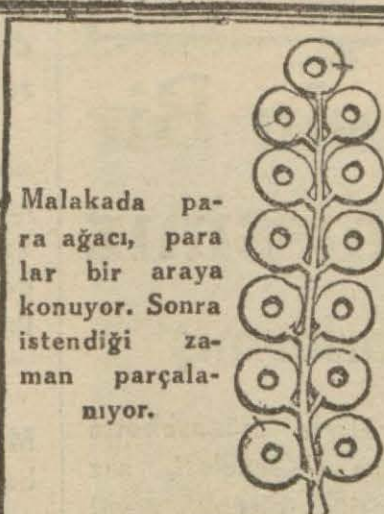
Dünya Matbuatında Çıkan Meraklı Hikâye, Yazı Ve Makaleleri Bulacaksınız.

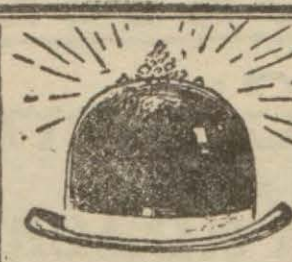
Cava hükümdarının yukarıdaki uzun satırdır.

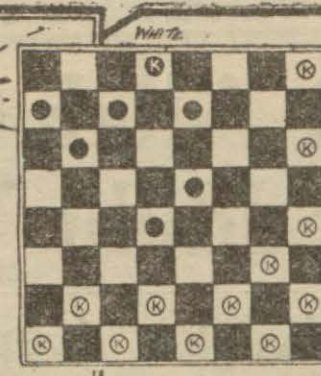
Malayada kadınlar erkeklerle görüştükları zaman bir gözlerini kapamaya mecburdurlar.

Malakada para ağacı, paralar bir araya konuyor. Sonra istendiği zaman parçalanıyor.

Taatan şapka, Hindî çini hükümdarının şapkası böyle bir taktır. Fakat üzerindeki mücevheratın kıymeti 200 bin Türk lirasıdır.

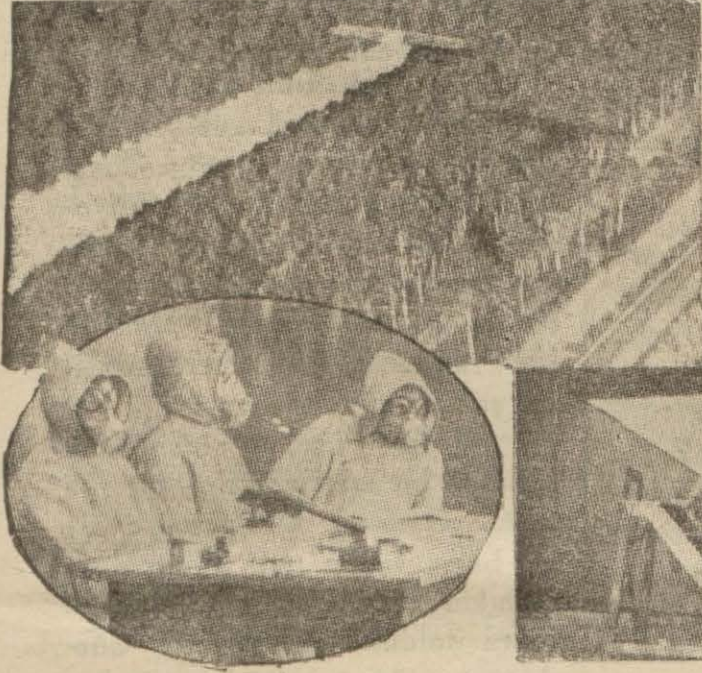

Kim başlarsa başlasın, siyahlar kazanacak. Tecrübe ediniz.

Dört muhtelif memleketin millî kahramanı Jozef Bem (1795-1850) bu adam bir Leh mareşali, bir Fransız jeneral Macaristanda Feldmareşal ve Türkiyede mareşal olmuştur.

Batavyada lokomotif kömürle yürütmezler. Her seferde kazana istem alırlar.

Bu gördüğümüz resim, harp manzaralarından birini değil, tayyarelerin hayırlı bir işin tespit ediyor.

Almanya'da tarlalara hücum eden çekirgeleri tayyareden atılan zehirli gazla öldürüyorlar. Pilotlar maske takıyorlar ve sabah yahut akşam üstü, havanın durgun bir zamanında çekirge bulunan saha üzerinde uçarak zehirli gaz atıyor ve çekirgeleri öldürüyorlar.

Çekirgeleri Tayyare İle Öldürüyorlar

Havada Çelikten Tayyare İstasyonu

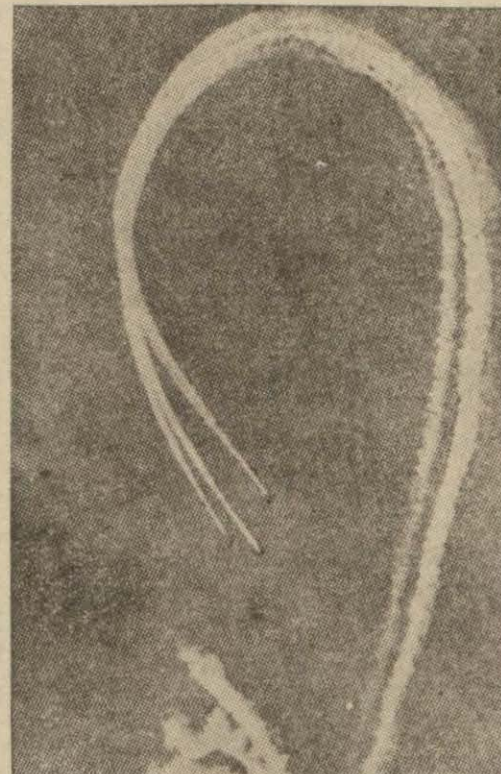
Almanlar, Atlas Okyanusunun tam ortasında büyük bir vapuru tayyare istasyonu halinde kullanmaya karar vermişlerdir. Şimdi vapurda ona göre hazırlık yapıyorlar. Fakat İngilizler bundan daha mühim ve daha garip bir hava istasyonu tesis ediyorlar. Bu istasyon çeliktedir, havada yapılacaktır ve hükümete 50 milyon liraya mal olacaktır. Bunun için Meclisten müsaade istenmektedir. Bu istasyona hergün 500 tayyare inecek ve 4000 yolcu çıkacaktır.

Bu muazzam proje Glover isminde bir İngiliz mühendis tarafından yapılmıştır. Yapılacak şey şudur:

Londra civarında demiryolu üzerinde herbiri 300 metre yüksekliğinde çelikten 36 bina yapılacaktır. Bu binaların üzerinden büyük ve çelikten bir saha gelecektir. Bu sahanın etrafına 60 metre genişliğinde bir yol yapılacaktır. Tayyareler bu çelik saha üzerine inecek, yolcular yandaki yollardan asansörler vasıtasıyla indirilecektir.

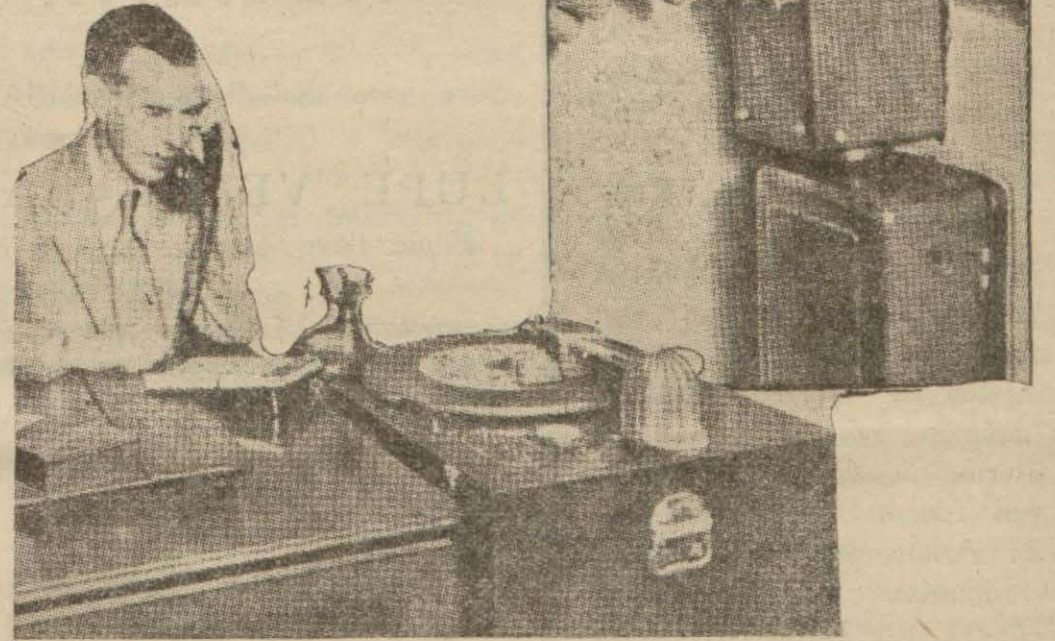
Binaların herbiri birer büyük otel olacaktır. Seyahatlerine devam etmek isteyenler, bu otellerde yatacaktır. 3200 kişi için yatak bulunacaktır.

Gökte Sual

İtalyada yapılan askeri manevralarda üç tayyare gökte büyük bir istifham işareti çizmişlerdir. Bu işareti tayyareden bıraktıkları beyaz bulutla vücut getirmişlerdir.

Telefonda Konuşan Sun'î Adam

Amerikada White isminde biri telefonda konuşan bir sun'î adam icat etmiştir. Bu adam sizin telefonunuzu alıyor ve yahut size telefon eden bir başkasının söylediklerini zapt ediyor. Aynı zamanda sizin bir başkasına telefonla söylemek istediklerinizi, sizin namınıza o bulup söylüyor. Sonra aldığı cevabı da kaydedip size haber veriyor.

Bu sun'î adamın işlemesi için telefon hattına rapt edilmesi lâzım değildir.

İşte aşağıdaki resimde gördüğümüz adam, masa başında telefonla konuşan sun'î adamdır.

Şu Garip Dünya

Avustralyada Banyo Ve 20 Mil Uzaktan Gören Göz

İngiliz gazetelerinden biri Avustralya yerlileri tarafından yapılan bir seneidevriye ziyafetine ait şu telgraf haberini kaydediyor:

"Misafirlerin çoğu motörlerle geldiler. Hepsisi de gayet sık giyinmişlerdi. Aşiret dansları yerine tango, vals ve fokstrot oynadılar. Hatta bir de çarliston müsabakası yaptılar."

Bu haberi kaydettikten sonra İngiliz gazetesi diyor ki:

Bir de bizim, yüzlerini boyayan, kulaklarını delen, ayak bileklerine bilezik takan kızlarımızı düşünün. Bunu niçin yapıyorlar, erkeği cezp ve fethiçin.

Demek ki dünya değişiyor!

Avustralyada Banyo Nizamnamesi

Avustralyada banyo mahallerinde tatbik edilen nizamname

Deniz gömleği giyenler ya sudan çıkmamaya ve yahut çıkar çıkmaz odalarına çekilmeye mecburdurlar. Deniz elbisesiyle kumda oturmak yatmak, oynamak yasaktır. Deniz gömleklerinin fistanlı olması şarttır. Bir de bizim deniz hamamlarını düşününüz, ne buyurulur!

20 mil Uzaktan Gören göz

Fransız sahillerinden İngiliz sahillerinin resmini çıkarmışlar ve bu resmi gazetelerde neşretmişlerdir. Bu resim bir gazete boyundadır ve her iki sahili de mükemmel surette göstermektedir. Bu resmi hususi bir fotoğraf makinesile çıkarmışlardır.

20 mil uzaktan gören bir göz, herhalde can sıkıcı bir şey olsa

Bilir Misiniz

Niçin?

Elektrik Kuvveti Yerden Ağırık Kaldırabilir Mi?

Evet, kaldırır. Demirden bir (Elektromagnet) yapılır. Bu miknatıs demirleri yerden kaldırır. Büyük demir fabrikalarında ağır demir parçalarını böyle miknatıslarla kaldırırlar.

Elektroliz Nedir?

Elektrik tesiri ile kimyevi bir maddenin bir mayi içinde inhişaline derler. Meselâ, hamızlı su üzerine elektrik tesiri getirildi mi. Su müvellidülma ve müvellihamuza olarak ikiye ayrılır.

Elektrik Kaplaması Nedir?

Bir madenin üzerine elektrik kuvveti vasıtasıyla, nikelden veya hut gümüşten bir kaplama yapmaktır.

Endüksiyon Nedir?

İki tel halkaları birbirinin yanına ve birbirine muvazi konulursa ve birinden geçen cereyan birdenbire kesilirse, o tel cereyanın bir kısmını kesilmeyen halkaya verir. Bu hale "Induction," derler.

Bir Romkof Bobin Nedir?

Endüksiyon tarikle voltajı pek yüksek bir akıntı, bir bobine geçirilirse bobine romkof bobini derler.

Elektrik Nekadar Çabuk Akar?

Bir telin üzerinde elektrik akıntısının gidişi vakitle ölçülemez, okadar çabuktur. Mukavemeti çok olan tellerde cereyan biraz akışında gecikir. Bu gecikmiş bir saniyenin pek küçük bir parçası kadar devam etmez. Tel-siz elektrik cereyanı saniyede 186,000 mil süratle yürür.

Elektrik Zili Nedir?

Elektrik zili bir çan ile o çana vuran bir tokmaktan ibarettir. Çana elektrik cereyanı gelince, çan tokmağı cezbeder. Tokmak çana vurur. Lâkin tokmağın sapında öyle bir tertibat vardır ki, tokmak çana çarpınca, çana gelen elektrik cereyanını kesmiş olur. Artık çan tokmağı kendine çekemez. O zaman çanın sapındaki küçük bir yay tokmağı yine eski yerine geri gönderir. Tokmak geri gelince, elektrik cereyanı yine çana çarpar. Tokmağın çana çarpışı saniyede yüzlerce defa tekrar ettiği için çan bir kere dan diye öteceğine, tırrı diye zırlar. İşte buna elektrik zili derler.

OTUZ YENE EVVEL, BİZİ İDARE EDENLER...

Hâşâ Ve Hâşâ Allah Göstermesin Bir Saltanat Tebeddülü Yapacaktınız

Lâzlar Geceleri Köşke Cephane Taşıyorlarmış

Muharriri *

Her Hakkı Mahfuzdur

-141-

Halbuki Reşit Paşa, kendisi bir paytona biniyor, arkasına da bazı sivil memurlar alarak Fuat Paşanın köşkü etrafında dolaşiyor; vazife ve salâhiyetinin hududunu aşıyor, yavaş yavaş ta Fuat Paşanın sabrını taşıyor.

Gölgesinden korkacak derecede ötlek olan Reşit Paşanın bu celâdetini gördükçe Fuat Paşa hayret ediyor, bu adamı kimden kuvvet ve cür'et aldığını öğrenmek istiyordu. Nihayet bir akşam, Reşit Paşa bir paytonla geçiyor, arkasındaki arabada da üç sivil memur, bermutat paytonunu takip ediyordu.

O sırada Fuat Paşa, Kapının önünde bulunuyordu. Reşit Paşayı, resmî ceketinin düğmeleri açık, paytonun köşesine yarı uzanmış, kendisini görmemezlikten gelen bir vaziyette görünce, bu disiplinci askerinin fena hâlde sinirlerine dokundu. Paytonu, derhal durdurdu. Köşke çağırdı. Arkasından paşa ceketini çıkarttı. Evvelâ, güzelce bir dayak attı. Hatta Reşit Paşa bu dayığı yerken (Babiâlide katlolunan Harbiye Nazırı) Nâzım Paşa da orada bulunuyor, ibrete şayan olan bu sahneye bakıyordu... Dayak faslı hitam bulduktan sonra Fuat Paşa Reşit Paşayı tekrar karşısına dikerek şu suali sordu:

— Sana soracağım suale doğru cevap verersen, artık başka bir şey yapmam, seni serbest bırakırım. Fakat yalan söylersen sonunda kendin düşün... Söyle bakalım, seni, benim takibime kim memur etti?

Reşit Paşa, bu suale, ağlıya ağlıya cevap verdi:

— Zatı devletinize karşı pek büyük hürmetim vardır. Fakat Arap İzzet Paşanın ısrarı üzerine bu harekete mecbur oldum! Pek iyice bilemiyorum amma, Ali Şamil Paşa ile Fehim Paşanın da efendimizi takibe memur olduklarını işittim.

Esasen bunları Fuat paşa da biliyor, fakat Reşit paşaya itiraf ettirmek istiyordu. Şimdi asıl öğrenmek lâzım gelen bir nokta vardı. Fuat paşa, onu da sordu:

— Pekâlâ, ben ne yapıyorumuşum. Benim, nemi takip ediyorsunuz?... Tabii, Arap İzzet, bu hususta talimat vermiştir.

Bu sual, Reşit Paşayı şaşırttı. Bir müddet tereddüt gösterdi. Lâkin, Fuat Paşanın şedit nazarları karşısında mukavemet edemedi. Nihayet, onu da söyledi:

— Efendimiz, vakta bendeniz aslı olmadığımı biliyorum amma.. Gûya, zatı devletiniz, Kadıköy ve Üsküdar cihetinde hafi bir teşkilât yapıyorunuz. Men-

subiyetinizle şerefyap olan birçok zabitanı Selimiye kışlasına yerleştiriveriyormuşunuz.. Bu suretle bütün kıt'aların başına emin olduğunuz zabitanı yerleştirdikten sonra bir ihtilâl çıkacak.. ve hâşâ, Allah göstermesin, söylemiye bir türlü dilim varmıyor, hâşâ ve hâşâ bir saltanat tebeddülü yapacak imişsiniz... Avrupada tahsilde bulunan mahdumu âileri Beyefendiler vasıta-

sile Jön Türklerle münasebette bulunuluyormuş.. Geceleri, saz âlemi bahanesile birçok zevat toplanarak gizli müzakereler yapıyormuş..

Köşke gelen erzak sandıklarının arasında cephanesandıkları da varmış.. Geceleri sahile Lâz takaları yanaşarak Çerkezler vasıtasile köşke silâh taşıyormuş..

(Arkası var)

Bu akşam MELEK sinemasında

Herkesin sabırsızlıkla beklediği, aşk, şiir ve zevk filmi

ADALAR ŞARKISI

(La Rumba D'Amour)

Seve seve dinlediğimiz (RUMBA) şarkısının menşei ve hikâyesi Mümessilleri;

LUPE VELEZ - LAWRENCE TİBET

Filme ilâve olarak: Yeni ve mükemmel Paramount dünya havadisleri gazetesi

Yerlerin evvelden tedariki rica olunur.

Beyler: Karınızı aldattıysanız başınıza neler geleceğini anlamak için

YARIN AKŞAM

ARTİSTİK

sinemasında

ALICE COCEA ve ANDRE ROANNE'nin temsil ettikleri

Fransızca sözlü ve şarkılı

KOCAM BENİ ALDATIRSA

filmini görünüz.

Yarın akşam Al 1-2 ta

MAJİK'te

Hacı Kasımın Büyüsü

Fransızca sözlü film.

HARRY BAUR ve RENE LEFEBVRE

tarafından

ALKAZAR

SİNEMASI

Arzuyu umumî üzerine

ATEŞ ORDUSU

Tekmili Sözlü Sesli

Heyecan ve Sergüzeşt Film.

Tekmili olan 24 kısım birden gösterilecektir.

Yarın akşam

GLORYA

Sinemasında

RAMON NOVARO'nun

SUZY VERNON ile beraber temsil ettiği

AŞIK RAHİBE

(Sevil'i Şarkıcı)

tamamen Fransızca sözlü ve şarkılı ilk filmin iraeisi şerefine

Glorya Caz'ın iştirakile

EİRİNCİ GALA MÜSAMERESİ

Mevsimin en şen ve şuh

Fransızca opereti:

NE SEVİMLİ?.

Henry Garat ve Meg Lemonnier yarından itibaren:

ALEMDAR Sinemasında

Yarın akşam

ASRİ SİNEMA

Kış mevsimini

Buster Keaton

ve sehhar CONCHITA MONTENEGRO'nun emsalsiz ve görülmemiş tamamen İspanyolca sözlü ve şarkılı

MALEK

HARBE GİDİYOR

Komedisi ile açıyor

Metro-Goldwyn-Mayer filmi.

Mahmut Muhtar Paşanın Üvey Pederi Kayboldu

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

sevketti. Hastalandı ve hatırımda kaldığına göre genç yaşında zatürreeden vefat etti.

Bedri Beyle yakından teması olan Galatasaraylı arkadaşları, aralarında derin bir boşluk bırakarak çekilen bu iyi kalpli gencin hatırasını, kendisine lâyık ihtifalle taziz ettiler.

İlk İhtilâlar

Ahmet Muhtar Paşanın oğlu Mahmut Muhtar Paşa, (iki defa bahriye nazırı olan zattır) üvey valdesinin Hikmet Beyle izdivacını pek te iyi bir gözle görmemişti. Bu yüzden birtakım miras ihtilâları çıktı. O zaman, bu münasebetle gerek Hikmet Bey ve gerek zevcesi Hanımefendi Büyük Millet Meclisi Azalarına hitaben açık bir istida bastırdılar, haksızlığa uğradıkları beyanile, bu matbu varakayı, Meclis azalarına dağıttılar. O zaman, Hikmet Bey, ticaret yapıyor ve hatırımda kaldığına göre, bu istidanın bir suretini de bize vermek üzere matbaamıza geldiği zaman domuz yetiştirmek tasavvurunda bulunduğundan bahsediyordu.

Bedri Beyin Üümü

Bundan bir müddet sonra Bedri Beyin Pariste öldüğü haberi alındı. Vaziyet davalı olduğu için, Ahmet Muhtar Paşanın en büyük mirası Bedri Beye kalmıştı.

Bir müddet Hikmet Beyle refikası Bedri Beyin Pariste kalan metrukâtını ve evraklarını beklediler. Mesafenin uzaklığı, buna istenildiği gibi imkân veremeyince Hikmet Beyin bizzat Parise gitmesi tekarriir etti.

Bu arada, Mahmut Muhtar Paşa, Seyrisefain namına karşılıksız olarak imzalanmış bir mukaveleden dolayı mahkemece mühim bir para cezasına mahkûm edilmiş, bir kısım hanlarile Beyazıt'taki emlak ve dükkânlarına hazine namına haciz konulmuştu. Bundan dolayı Mahmut Muhtar Paşa, Avrupadan gelmek istemiyordu. Hikmet Bey, bu seyahati esnasında Mahmut Muhtar Paşa ile de görüşmek kararında idi, kalktı gitti.

Fransız Gazetelerinin Neşriyatı

Bundan sonrasını, aynen Fransız gazetelerinden naklediyoruz:

"Paristeki Türk konsoloshanesi, Fransız emniyeti umumiye ve polis kısmı adlisine müracaat ederek esrarengiz bir surette kaybolup Türk tebeasından Hikmet Bey hakkında tahkikatta bulunmasını talep etmiştir. Bu zat, takriben elli yaşlarında, eski bir bahriye zabıtidir. Ve Gazi Ahmet Muhtar Paşanın dul zevcesile evlenmiştir.

Hikmet Beyin bu seyahati, zevcesinin Ahmet Muhtar Paşadan hasıl olmuş Pariste vefat eden Bedrettin Bey isimindeki oğlunun mirası meselesile alakadardı.

Ahmet Muhtar Paşanın büyük oğlu ise iyi bir asker olmak üzere tanınan, Balkan ve Yunan muharebelerine iştirak etmiş, Türkiyede nazırlık yapmış Mahmut Muhtar Paşadır. Bu zat aynı zamanda Berlin sefaretinde de bulunmuştur.

Hikmet Beyin halletmek için Parise kadar geldiği mirasın kıymeti 10 milyon frankı buluyordu. Hikmet Bey, mayıs bidayetinde

de Parise gelmiş, Matüren sokagında 50 numaralı bir otele inmiş ve ayın 19 unda bu otelden ayrılmıştır. Hikmet Bey otelden ayrılırken, dostlarından Ağacanyan Efendiye şunları söylemiştir:

"Lozana, Mahmut Muhtar Paşayı görmeye gidiyorum. Kendisile bu miras meselesi hakkında görüşeceğim."

Esrarengiz Bir Tegayyüp

Fakat o tarihten sonra Hikmet Beyden hiçbir haber alınmamıştır. Bu sessizliği garip bulan akrabaları Matüren sokagındaki otele mektup yazmışlar, Hikmet Beyin hareketini haber almışlar, fakat Aynı zamanda hayretle öğrenmişler ki, Hikmet Beyin valizi ile şemsiyesi otele iade edilmiştir. Bunun üzerine tahkikat yapılarak öğrenilmiş ki Hikmet Beyin şemsiyesile bavulunu Parise iade eden bir nakliye acentasıdır. Bu acente, bavul ile şemsiyeyi, Laros şehrinde bir otelden almıştır.

Laros Şehrinde Tahkikat

Bunun üzerine Laros şehrinde tahkikat yapılmış ve öğrenilmiştir ki Hikmet Bey Laros istasyonunun 150 metre uzağına, Reünyon isimli otele misafir olmuştur. Bu otelin sahibi Düpre isiminde bir Fransızdır. Zabita memurlarına şunları söylemiştir:

"Fılvaki otelime muntazam giyinmiş bir müşteri geldi, bir oda tuttu. Garsona bir şemsiye ile bir bavul teslim etti. Fransızca'yı zorlukla konuşuyordu. Otel fişini sonra dolduracağını söyledi. Cüzdanından bir tomar kâğıt çıkararak gösterdi. Bunlar anlamağım bir lisanla yazılmışlardı. Cenevrede bulunan bir Türk kız talebesine telgraf göndereceğini söyleyerek karşıdaki telgrafhaneye gitti. Ondan sonra bir daha kendisini görmedim.

Üç hafta sonra iki defa, Cenevre Türk konsolosluğundan telefon edildi. Bu telefonda, bavul ile şemsiyenin Paristeki otele gönderilmesi bildiriliyordu. Müşterinin iki günlük borcu olduğunu, paralar gönderilmezse eşyanın verilmeyeceğini bildirdim. Ertesi gün, Cenevre Türk Konsoloshanesinin antetli kâğıdı ile 20 frank geldi. Ben de eşyayı Parise gönderdim. Bu müddet zarfında merak ederek bavulun içine baktım. Çamaşırdan başka bir şey yoktu. Aynı zamanda, Ağacanyan isiminde Pariste bulunan bir Ermeniden de iki mektup aldım. Mektup sahibi, Hikmet Beyden haber soruyordu."

Anlaşılmaz Bir Sırlı

M. Düprenin sözleri burada bitmektedir. Paris Türk konsoloshanesi, otelden bavul ile şemsiyeyi almıştır ve yine Fransız gazetelerine göre Mahmut Muhtar Paşa, konsoloshaneye müracaat ederek içinde kendisine ait bir şey olup olmadığını anlamak üzere bavulu muayene etmek istemiştir. Türk konsoloshanesinin endişesi, Hikmet Beyin paraya tamsan bir taarruza kurban gidip gitmediğidir. Çünkü bu zat, üzerinde külliyelece para taşımak adetinde idi. Arasıra Parise gittiği zaman inmek itiyadında bulunduğu Matüren otelinde ise, kendisinin muntazam yaşar, fakat yaşına rağmen bir parça alâyiğten hoşlanır bir adam olarak tanınmaktadır.

TİMURLENK

-98-

Muharrir: * *

Timurun Tevekkülü, Sararıp Soluvermişti

Timur zaferin ertesini günü bütün ecelere haber gönderdi, kendilerini şehri gezmiye ve zafer âbidelerini seyretmiye çağırıldı. Manzaranın cazibesine değil, şahinşahın yakınında bulunup yüzünü görmek, sesini işitmek neşesine kapılan eceler, bu davete sevinçle icabet etmişlerdi. Altın ve gümüş lem'alarla pırıldayan birçok tahtirevanlar, renk renk elbise giyinmiş muhafızların ortasında ve Büyük Hükümdarın arkasında İsfahan şehrini dolaşıyorlardı!

Timur, yalnız ölümlerin işgal ettiği bir yerde atını durdurdu, ecelerin ve gözdelelerin yanına gelmeleri emrini verdi. Onlara ölümlerin günahlarını sayacak ve verilen cezanın işlenen günah ile mütenasip olduğunu anlatacağı. O, mükâfat veya mücazat olarak yaptığı işlerin sebeplerini kendine yakın olanlara anlatmaktan ve hatta büyük ikramların, büyük cezaların neden ileri geldiğini halka bile ilân etmekten hoşlanırdı. O derecede ki, ansızın yükselmiş, zenginleşmiş bir memurun bu ikbale ermesindeki veya ocağına incir dikilip sürüm sürüm süründürülen bir beyin bu idbara düşmesindeki sebepler, bütün sıhhatile, halk tarafından öğrenilmiş bulunuyordu.

Şimdi de zevcelerine, gözdelelerine İsfahan mücrimlerinin hikâyesini nakletmek istiyordu. Büyük bir faciyanın korkunç izlerini taşıyan o matemli sahada siyasi, ahlâki ve felsefi, nutuk iradına hazırlanıyordu. Kadınlar, talihsiz bir şehrin ve mezarsız ölümlerin kara satırlı tarihini işitmekten ziyade kudretine hayran oldukları erkeğin kendi gönüllerinde mes'ut akisler uyandıracak olan heybetli terennümünü dinlemek zevkile müteahhis bulunuyorlardı. Hepsinin gözlerinde onun yarım bir bakışını arıyan garip bir iştiyak yanıyordu, hepsinin dudaklarında - sessiz bir tazarru gibi - onun ismi dolaşıyordu.

Timur, söze başlamadan evvel ecelerin ve gözdelelerin teşkil ettiği mücevher ve muattar halkayı gözden geçirdi ve birden irkildi. Bu zarif halka onun gözüne imamesiz bir tesbih gibi dağınık görünmüştü. Çünkü Tevekkül Hamm içlerinde yoktu.

Aksak Cihangir, eceler ve gözdeleler sürüsünü kıymetlileştirilen bu büyük eksiklik kendisine evvelce haber verilmemesine fena halde kızdı. Kadınları oraya toplamaktan maksadı, yapılan işin âdil bir vazifeyi ifa ettiğini anlatmak olsa bile o maksadın altında Tevekkülü, görmek, onunla anlaşabilmek, hiç olmazsa gönül ve fikir güreşi yapmak arzusu da saklı idi. Şimdi o arzu, kırılmış kudretli Hakam hem incitiyor, hem kızdırıyordu.

Bu sebeple üzengisinin yanında yer alan Başağamın kulağını yakaladı, var kuvvetile çekti, çekti, kıpkırmızı bir hale getirdi ve bağırdı:

— Tevekkül nerede?
Oradaki ölümlerle hembal olmak korkusu zavallı ağanın yüreğini ağzına getirmişti, ancak kekeleyebiliyordu:

— Hastadır, gelemedi. Hasta olduğunu siz de biliyordunuz.

— Ölümler hastası değil a, emrimi alınca ayağa kalkmalıydı!

Ve elile, iltifat bekleyen, kadın talımına tahtirevanları göstererek hemen binmelerini işaret etti, kendisi atını sürerek sahadan ayrıldı, dört nala çahirden çıktı, aynı hızla ordugâhı geçti, harem dairesine ayrılan yere geldi, Tevekkülün çadırı önünde yere atladı, atın dizginini kendi elile bir direğe sararak içeri girdi.

Dudaklarında sitemden hakarete kadar birçok kelimeler dizili idi. Bunların hepsini, geliş güzel, çalınmış kızın yüzüne atmak istiyordu. Nazm istig'na halini alması ve hele bu istig'nanın, bu mühimsemzeliğin açığa vurulması, ihtiyar aşkın yüreğine fırtına doldurmuştu. O tehyüyle Yahşi Eceye yahşi bir ders vermek azmine kapılmıştı.

Fakat onun dudaklarında sıralanan kasırgalar, çadırı adım atmasını müteakıp — mukabil ve sert bir rüzgâra geri dönen — havaı girdaplar gibi Tevekkülün mahzun bakışları önünde kuvvetlerini kaybettiler ve söndüler. Tehyüç ve tehevürün içinde kıvranan Hakan, artık sessizdi, mütehayyirdi, yer yatağının önünde şaşkın şaşkın Tevekküle bakıyordu.

Onlar, Sebzivar asilerinin cezalandırıldığı gündənberi yüz yüze gelmemişlerdi. Bir ay kadar sürmüş olan bu ayrı kahş sırasında Tevekkül, tamamiye değişmişti. O kadar ki Timur bile ilk lâhzada onu tanıyamamıştı.

Gözler, eski şaşaalardan cüda düşmüşlerdi, gamlı bir iltima içinde yanıyordu. Gül yanaklar, soluklaşmıştı, elmacık kemikleri sivrilmişti, dudaklar renksizdi ve güzel kız yere devrilmiş bir taksizlik âbidesi gibi, upuzun yatıyordu.

(Arkast var)

SON POSTA

Yevmi, Liyasî, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul: Eski Zaptiye Çatalçeşme sokağı 25-1

Telefon: İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SONPOSTA

ABONE FİYATI

TÜRKİYE	ECNEBİ
1400 Kr. 1 Sene	2700 Kr
750 " 6 Ay	1400 "
400 " 3 "	800 "
150 " 1 "	300 "

Gelen evrak geri verilmaz

İlanlardan mes'uliyet alınmaz cevap için mektuplara (6) kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Gazetemizde çıkan resim ve yazıların bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

Kurultay Müzakereleri Dilimizin Zenginliğini İsbat Etti

Dün Çok Mühim Neticelere Varıldı

Büyük Kurultayın dünkü toplantısından bir manzara

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
muz filoloji lengistik üzerinde bu filolojiler filolojisi, yani lisanî irtibatları saîi ve fennî bir surette gösterecek metotlara bugün biz malikiz. Mütakâmil dillerin mukayeseli tetkikleri için her ilimde olduğu gibi metot şarttır.

Metotsuz ilim olmaz. İnsanlar böyle uzun ve mürekkep kelimelerle konuşmazdan evvel birtakım sesler çıkarırlardı. Ve birtakım seslerle fikir iştirakinde bulunurlardı. İnsan camı yandı ve bir yeri açtığı vakit bir ses çıkarır. İnsan o hâdiseyi taklit etmek ister. Sonra bir hayvan bir ses çıkardığı zaman o hayvanı işaret etmek ister.

Böyle nidaların köklerini eski lengistler bilirlerdi. Fakat bu köklerin kimin tarafından icat edildiğini, hangi millet tarafından çıkarıldığını halledemezlerdi. Çünkü bugünkü vasatalara malik değillerdi. Bugün akustik çok ilerlemiştir.

Eski fizikçiler lisanı adı di-yapazonlar üzerinde gördüler ve bunlar üzerine vurulduğu zaman aynalara zulmet içinde ince bir ziya verip te o ziyalar perde üzerine aksettildiği zaman oradan çıktığı malûmdur. Bilâhare bu tecrübe tevsi edildi.

Saim B. diğer bazı izahat verdikten sonra:

"Yazı insanların icadı değildir. Uzun bir tekâmül neticesidir. Dedi ve etüdünün diğer kısımlarını anlattı. Saim Beyden sonra kürsüye Ahmet Cevat Bey geldi ve Türkçe ile Sümmerce arasında bir mukayese yaptığını, bu mukayeseyi arzedeceğini söyledi ve şöyle başladı:

"Sümmerler, kendilerinden dört bin sene sonra gelen ve bugünkü Avrupa medeniyetini kuran Helenlerin bile geçemediği bir medeniyet seviyesi yaratmışlardır. Bazı alimler Sümmercenin ne Ari ve ne de Sami olmadığına kani olmuşlar, bazıları da onun Turanî olduğunu söylemişlerdir. Bu lisanı ait olmak üzere iki bin senelik vasıklar vardır. Asuriler Sümmerler hakkında birçok eserler bıraktılar."

Ahmet Cevat Bey burada Sümmer kelimesinin esasını araştırdıktan sonra dedi ki:

"Eğer, mader, peder, fater, mutter kelimeleri birbirine benzemeseydi lisanlar arasındaki irtibatı bulmak çok müşkül olurdu."

Ahmet Cevat Bey bundan sonra türkçe ile eski sümmerce arasında fonetik morfoloji, sarf lûgat, zamir, nahiv sahasında yaptığı tetkiklerin bu iki lisan arasındaki benzeyişi ispat ettiğini izah etti.

Müteakiben Agop Martayan Efendi söz alarak Türk - Sumer ve Hint - Avrupa dilleri arasındaki rabatalara dair tetkikatını anlattı.

Agop Efendi ezümle dedi ki:

"Türk dili ile diğer diller arasındaki esaslı rabataların tetkiki (Linguistique) metodu ile yapıldığı için beklenen büyük neticeleri vermemiştir. Aranılan rabatalar kablet-tarihi mahiyeti haiz bulungundan (Lingestique ontologique) yahut (Peleantologique) - i tatbik etmek lâzımdır.

Fonetik, morfoloji, gramer ve sen taks sahalarındaki hususiyetlerini nazarı itibara alarak Türk dilini Alp dilleri ailesine bağlamak icap eder. Esasen Alp ve Türk kelimeleri de müteradif (sinonim) dirler ve kahraman, kuvvet manasını ifade etmektedirler. Bu tasrihten sonra Alp lisanı Hint - Avrupa ve komşu dillerini anadil olarak kabul edebiliriz. Esasen Kelt ve Yunan dilleri de Alp kelimesinin haiz olduğu mana itibarile bu rabatayı ispat etmektedir. Bilhassa Sumer lisanı Türkçenin bütün hususiyetlerini muhafaza etmektedir. Meselâ, Sumerce (uku) nun mukabil Türkçede (uyku), Sumerce (Giş) in mukabil de (kişi) dir."

Agop efendi gramer meselesine de geçerek dedi ki:

— Gramer sahasında da Hint - Avrupa dillerile Türkçe arasında bilhassa (accutatif) ve (gênetif) hallerde şayanı dikkat benzeyişlere tesadüf etmekteyiz. şahsî zamirlerin birinci ve ikinci şahıslarında da yine aynılıklar görmekteyiz. Fillerin tasrifinde dahi bu gibi muhtelif benzeyiş ve aynılıklara tesadüf etmekteyiz.

Sözlerimi burada bitirirken söze henüz başlamış olduğumu hissediyorum. Zira her türlü kabiliyetleri ve birçok Lehçeleriye

asırlardanberi mevcudiyetini muhafaza eden Ana Türk dilinin heyeti umumiyesini örten asırdide perdenin ancak bir ucunu kaldırmak kabil olmuştur.

Şunuda ilâve edelim ki bu büyük perde açıldıkça Türkiyat ilmi ile Türk dilî tarihinin tedricen Muzo muhitinden çıkacak tetkiklere henüz başlamış olan Alp ırkının konuştuğu lisanı bağlı bulunduğunu göreceğimize derin bir inanışla inananlardanım.

Bu suretle tam (1200) sene evvel Orhon nehri kenarında Gül - Tekin tarafından ihzar edilen arzu, 12 asırlık bir kayıtsızlıktan sonra, Gazi M. Kemal Cazretlerinin yaratıcı eli ile tahakkuk etmiş olacak ve bütün dünya Gül - Tekinin tarihî sözünü terar edecektir.

Bengin İl - Tuta Olurtaşisen Türk Budun.

Yani "Ey Türk Milleti. Sen ebedi bir imparatorluğu muhafaza edeceksin."

Vakit çok geciktiği için Reis Kâzım Paşa müzakereyi bugüne taallik etti. Bugün yine saat 14te toplanılacak, müzakerata devam edilecektir. Fakat salonda ses çok akis yaptığı için bugün başka bir salonda toplanılacaktır.

Dil kurultayına dün akşama kadar dahil ve hariçten gelen tebrik ve muvaffakiyet telgraf-ları binden fazladır.

RADYO

29 Eylül Perşembe

İstanbul — (1200 metre) 14 D 1 Kurultayın müzakereleri, 13 orkestra, 19,5 Makbule Hanım ile Demir oğlu İsmail Hakkı ve Yesari Asım Beyler tarafından alaturka saz, 21 orkestra, (bu gece gramofon yoktur.)

Bükreş — (394 metre) 20 şarkı konseri, 20,20 senfoni, 21 konferans, 21,15 senfoni.

Ve grıt — (429 metre) 20 Almanca ders, 20,5 gramofon, 21 operadan nakil.

Roma — (441 metre) 21 gramofon, 21,45 senfoni.

Pez — (488 metre) 20,15 piyano konseri, 21,5 Bethoven'den parçalar.

Viyana — (517 metre) 20,15 dans havaları, 21,55 meşhur eserler, 23,30 akşam konseri.

Peşte — (550 metre) 20 konser, 21,30 operet parçaları.

Varşva — (1411 metre) 21 L halk şarkıları, 23 dans havaları.

Berlin — (1635 metre) 20 memleket haberi, 22,10 Brestava'dan naklen konser.

İngiltere Hükümeti tarafından Gazi Hz. ne hediye edilen eserin tescimi

ÇANAKKALE

— 113 —

Yazan: General Oglander

Kumandaya Başkası Geçince Kargaşalık Başladı

Türk mevzileri Kirte civarında iki tabur ihtiyattan maada yedi veya sekiz taburla müdafaa edilmekte idi. Bu kuvvetin kısmı azamı Türk sol ve sol merkez cenahlarında bulunuyordu. Sağ cenahları ise daha hafif kuvvetlere istinat ediyordu. Fakat Türk mevzilerinin, tabiiye noktai nazardan en mühim ciheti İngiliz hattına karşı bir zaviye teşkil etmesi ve bunu ikiye bölmesi keyfiyettir.

Birinci Kirte Muharebesi

28 nisan sabahı saat 8 de, donanma Kirteyi ve Ahibabanın önündeki sırtları fasıllı surette bombardıman etmeye başladı. Karadaki 20 top ta öteye beriye ateş ederek bu bombardımana iştirak etti ve bir müddet sonra da 29 uncu fırkanın yorgun efradı siperlerden çıkarak Kirte istikametinde yavaş yavaş ilerlemeğe başladı.

Sol cenahata 87 inci livanın Border Regiment alayı denizle Zığindere arasında, Inniskilling Fusilliers kıtaatı Zığindere'nin şark tarafında ve South Wales Borderers taburu da ihtiyatta bulunuyordu.

X sahilinde eşya taşımakta olan Anson taburunun bir kısım efradı da Border Regiment alayına iltihak ederek ileri hareketine iştirak etmekte idiler. Hattın merkezinde 88 inci liva soldan sağa doğru Essex Regiment alayını, Hampshire ve Worlestershire kıtaatını ve bir miktar da Royal Sest taburu efradını ikame etmişti.

Cenuba Boğaza doğru uzanan Worcester Shir'lerin sağında 175 inci Fransız alayının üç taburu bulunuyordu. Bunlar ayrıca Fransız Metropolitan livasının iki taburu ile takviye edilmekte idi.

86 inci liva ihtiyatı teşkil ediyordu ve sabah saat sekizde X sahilinin cenubu şarkisinde tecemmü etmişti. Daha geride, W sahilinde King's Oion Scottish Borderers kıtaatı karaya çıkmakta idi. Bunlar bilâhare 87 inci livaya iltihak edeceklerdi.

Bidayette 29 uncu fırkanın cephesinde her şey yolunda gitti. Hiçbir mukavemete tesadüf edilmedi, Türk topları gayet seyrek ateş ediyordu ve sabah saat 9 da nerede ise Kirtenin aptedileceği zannolunuyordu. Filhaka, bugün Türk vesaike resmi-

yesinden de anlaşıldığına göre Türklerin bir kısmı, İngiliz ileri hareketi üzerine biraz ric'at etmişlerdi. Saat 9,15 te Jeneral Hunter-Weston bizzat fırkanın kumandasını deruhte etmek üzere 138 rakımlı tepeye geldi ve ileri hareketine nezaret etmek üzere Jeneral Marshall'i cepheye sevketti. Jeneral Marshall kendisine muvakkaten erkânı harbiye heyeti vazifesini görmek üzere cepheye gittise de, muayyen bir karargâha ve telefon tesisatına malik olmadığı için iki millik bir cepheyi kontrol edebilmesi imkânsızdı. Kumandanın bu suretle başkasına devredilmesi muhaberratta, raporlarda ve muvasalada birçok teahhur ve kargaşılığı mucip oldu.

Gayrimuntazam bir hattın başyarak, kuvveti ve vaziyeti bilinmeyen bir düşmanın gözü önünde cepheyi tamamen değiştirmek teşebbüsünün bütün müşkülâtı bir müddet sonra kendini göstermeye başladı. İleri hareketi başladığı zaman merkezde, Hampshire Regiment alayının ilerdeki bölükleri, sol taraflarında bulunan kıtaattan 600 yarda ileriye geçmiş bulunuyorlardı.

Bütün fırkanın sağa doğru bir çark hareketi yapacağını ve yahut sağ cenahtaki kıtaatın merkezdeki kıtaat kadar ve o süratle ilerlemesi matlup olmadığını takdir edemiyen ve sol taraflarındaki kuvvetlerin de aynı hat üzerinden ilerlemesini beklemeden ileri atılan bu bölükler, bir müddet sonra her iki cenahlarının da açığa kaldığını gördüler.

(Arkası var)

Gandi Perhizi Bozdu, Fakat..

Bombay, 27 — Günlerdenberi açlık grevi yapan Gandi grevden vazgeçmiştir. Gandi, İngiltere hükümetinin tebliğini dinlemek için yastıklara dayanarak yatağın-dan kalkmaya mecbur olmuştur.

Bundan sonra dostlarıyla biraz görüşmüştür. Gandi, açlık grevinden vazgeçmesi için ileri sürdüğü bütün şartlarının ifa edilmesine emniyet getirdikten sonra dini merasim yapılmasını istemiştir.

Merasim meşhur Hint şairi Tagoran idaresi altında yapılmıştır. Gandi, şekerli bir limon usaresi ile dolu bir bardağı dudaklarına kadar götürmüş, fakat bitap bir halde yere düşmüştür.

★ Pona, 27 — Doktorlar, pek hafif ve bitkin bir halde olan Gandinin birkaç gün içinde iyileşeceğini ve tabii şekilde tegaddiye başlayabileceğini söylemektedirler.

İşsizliğin Garip Tecellileri

Berlin, 27 — Wolff ajanından bildiriliyor: Berlin şehrinde ve civarında trenlerin geçen ağustosta taşıdıkları yolcuların miktarı takriben 30,000,000 dur. Bu miktarda 1931 ağustosundaki nakliyata nazaran 6,000,000 luk bir tenakus vardır. Bu eksilmenin işsizlikten ileri gelmiş olması muhtemeldir.

SON POSTANIN İLÂN FIATLARI

- 1—İlânın bir satırı gazetenin metin yazısına vasatı 4 kelimedir.
- 2—Aynı yazının 2 satırı 1 santimdir.
- 3—Daha kalın ve daha ince yazılar santim ile hesap edilir.
- 4—Sayfasına göre ilânlar aşağıdaki fiatlara tâbidir:

Sayfa	Santimi	Kr.
1 inci	400	Kr.
2 "	250	"
3 "	200	"
4-5 "	100	"
Diğer sayfalarda		50
Son 2 sayfa		25

TAVİL ZADE VAPURLARI AYVALIK Postası

vapuru her Perşembe saat 17 de Sirkeçiden hareketle Gelibolu, Çanakkale ve Körfez tarikle Ayvalığa azimet ve avdet edecektir.

Dikkat: Cuma günü Edremit yolcularını trene yetiştirir ve Ayvalık yolcularını aynı gün akşamı Ayvalığa çıkarır.

Yolcu bileti vapurda da verilir. Adres: Yemişte Tavilzade Mustafa biraderler. Telefon: 2.2210

Sadık Zade Biraderler Vapurları: Karadeniz Postası

vapuru Perşembe 29 Eylül

günü akşamı saat 18 de Sirkeçi rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon Rize ve Hopa) ya azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeçi Meymenet Hanı altında acentalığına müracaat. Tel. 22134

NAİM VAPUR İDARESİ İzmir şüra Postası (20 saat) Lüks

vapuru Perşembe günleri Galata rıhtımından Saat tam 18 de hareketle doğru İZMİR'e

ve Pazar günleri İzmir'den saat 14 1/2 da hareketle İstanbul'a avdet eder. Tafsilât için Galata, Gümrük karşısında Site Fransız Han No. 12 yazıhanesine müracaat. Tel. B. O. 1041

Zayı: İran sefaretinden aldığım pasaportumu kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. İran tobaasından Sadık oğlu Yusuf

Yedinci İcra Memurluğundan

Bir borçtan dolayı mahçuz ve paraya çevrilmesi mukarrer lokantaya ait masa, sandalye 1/10/932 tarihine müsadif cumartesi günü saat dokuzdan itibaren Beyazıtta Cadrelerde bilmüze yede paraya çevrileceğinden taliplerin yevm ve saati mezkûrda mahallinde hazır bulunacak memurine müracaatları ilân olunur.

Fatih Sulh 3üncü Hukuk Hâkimliğinden

Davacı Behire hanımla kocası Süleyman efendi aralarındaki sulh teşebbüsü davasında Süleyman efendinin ikametgâhının meşhul olduğu gönderilen mübaşir meşruhatından anlaşılması olduğundan mumaileyhin muhakeme günü olan 24/10/932 saat 10 da mahkemede hazır bulunmadığı takdirde gıyabında hüküm verileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Bugünün Meselelerinden

Hukukta Müsavat

İtalyan Başvekili, Bir Makale İle Alman İddialarını Tahlil Ediyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ve mantıklı olarak cemiyetin heyeti içine daimi bir âzalığa malik olmaması başladı. O dakikadan itibaren bütün cihan tarafından hukuk ve vazifelerde, Almanyanın hukukî müsavatı, yani diğer devletlerle müsavi olduğu esas kabul edildi.

Sonra Locarno itilâfı geldi? Bu itilâfta Almanya ve Fransanın emniyeti, İngiltere ve İtalya tarafından temin edildi. Tabiidir ki, gerek Almanya Fransa tarafından vukubulacak bir taarruzda ve gerek Fransaya Almanya tarafından yapılabilecek bir tecavüzde, İngiltere ve İtalya devletleri tarafından Almanya ve Fransaya verilen bu teminat, bu iki devletin aynı derecede müsavi hak sahibi olduklarını gösteriyordu? Yani bu iki devletin herbiri diğerine taarruz etmemekle mükellef tutuluyordu ve herbirinin de aynı derecede himaye ve müdafaa edilme hakkı oluyordu.

Bu meselenin tarih cihetinin tam ve siyasi noktai nazardan da mantıklı bir surette tetkiki istenilirse, bütün bunları hatırlamak icap eder. Maamafih, Cemiyeti Akvama girmekle beraber ve Locarno itilâfına rağmen, Almanya hâlâ bir aşağılık (madunluk) şeraiti içinde bulunuyor. Almanya, Versay Muahedesi ahkâmı mucibince filen silâhlarından tecrit edilmiş bulunuyordu ve bu muahade Almanya, dahil asayişini temine ancak kifayet edecek bir miktarda küçük bir askerî kabiliyete müsaade ediyordu. Fakat aynı Versay muahadesinde, Almanyanın silâhlarından tecrit edilmesi, diğer bilûmum devletlerin de aynı derecede silâhlarını terketmelerinin başlangıcını teşkil edecekti.

Şimdiye kadar tutulmuş olan resmi, aleni ve büyük bir teahhüt!

Terki Teslihat Konferansını ihzar eden komisyonun mesaisi beş seneye devam etti; asıl konferans ta beş ay sürdü; yüzlerce nutuk irat edildi; tab'edilen raporların irtifacı, Amerikan meşhur Empire Buildingi gibi yetmiş, seksen katlı bir binanın yüksekliğini geçti; fakat bu kâğıt dağının altından Benes teklifinin ve itirazının faresi çıkıverdi. Sarıh, vazih ve pratik olan Grandi teklifleri nazarı itibara alınmadı.

Şunu kabul ve teslim etmek lâzımdır ki, hiç olmazsa ilk devresinde - ki en mühim devresidir - Terki Teslihat konferansı suya düştü. Bu konferansın kapandığı ve tekrar açıldığı zamanlar arasındaki müddet zarfında işitildiği kadar hiçbir zaman, Avrupada, silâh sesi ve gürültüsü işitilmemiştir.

Sukutu hayal umumî ve bilhas- sa Almanyada pek derin oldu. Versay muahedesini imzalıyarlardan, İtalya hariç, hiçbirinin terki teslihat siyasetine yanaşmak istemedikleri ve binaenaleyh muahedeye sadık kalmadıkları kanaati Almanyada hâsıl olmuştur. Esasen Almanyanın son günlerde yaptığı talebin sebebi de, Terki Teslihat Konferansının iflâs etmiş olmasıdır; bu iflâs, Almanya ile diğer devletler arasındaki hukuk müsavatsızlığını daimileştirmektedir.

Şimdi Alman Harbiye Nazırı Von Schleihin müheyyic ve ağır bir kararı karşısında. Ya hukukta müsavat kabul edilir, yahut ta Almanya Terki Teslihat Konferansına iştirak etmez. Al-

manyanın Terki Teslihat Konferansından çekilmesi, bu konferansın tamamile felce uğramasını intaç edecektir. Fakat bu vaziyet aynı zamanda, esasen Japonyanın ve İtalyanın almış oldukları vaziyetle mühim derecede sarsılmış olan Cemiyeti Akvam için de şiddetli bir darbe olacaktır.

Şu noktai nazardan hareket etmek lâzımdır: Almanya, silâhlanmış devletler arasında şayet onlar da Versay muahedesinde teahhüt etmiş oldukları gibi Almanyanın derecesine inmezlerse, ebediyen bu vaziyette kalmaz. Daima aynı mesele karşısında.

Bütün devletlerin umumî emniyetlerinin muhakkak azamî bir teslihat haddine mi istinat etmesi lâzımdır? Yoksa, benim 1928 de İtalya Ayan Meclisinde söylediğim gibi bu teslihat asgarî bir hadde indirilemez mi? Asgarî hadde doğru gidildiği takdirde hakiki bir surette silâhlar terkedilmelidir. Aksi hal muvafık düşmez. Binaenaleyh, teslihatın seviyesi inmezse, Almanyanın kendi teslihatını yükseltmeye hakkı olmuş olur.

Bu hukuk müsavatı iddiası ret ve inkâr edilemez; çünkü böyle yapıldığı takdirde, Almanya aşağı devletler seviyesine, yani siyasi ve askerî hâkimiyetlerine malik olmıyan devletler seviyesine inmiş olur. Şu halde, Almanyanın Terki Teslihat Konferansından çekilmesine mâni olmak için teslihat sahasında hukuk müsavatını tanımak ve kabul etmek lâzımdır.

Fakat derhal şunu da ilâve etmek mecburiyetindeyiz ki, bütün Avrupa devletleri karşısında ve bütün dünya efkârı umumiyesi karşısında Almanya, bu hukuk müsavatını elde edince, onu sui- istimal etmemeli, Terki Teslihat Konferansının kapıları, iyi veya fena bir netice ile kapandıkları zaman, bu hukukî müsavattan büyük bir itidal ile istifade eylemelidir. Almanya pek müdebbir ve mutedil olmalı ve kendisine birçok muharebe ve mücadelelere mal olan eski psikoloji hatalarını tekrar etmemelidir; busuretle Almanya, sulhü arzu ettiğini isbat etmelidir. "Hukukta müsavat", çerçevesine girecek levhanın eb'adı esasen pek ziyade sarsılmış olan dünyayı daha ziyade sarsıyacak bir derecede olmalıdır. Hukukta müsavat elde edince, Almanya mutedil ve ihtiyatkâr olduğunu, hakiki ve samimi bir surette sulhü ve teşriki mesaiyi arzu ettiğini göstermelidir.

Terki teslihat konferansı iflâs edince, Almanyanın yeni askerî teşkilâtında da lâzım gelen nisbet muhafaza edilmelidir. Herhalde bu, Almanyanın da arzu ettiği gibi, bilûmum devletler arasında yapılacak bir itilâfın eseri olmalıdır.

Tarihin seyrini durdurabileceklerini, Rusyadan sonra Avrupanın en kalabalık milleti olan Alman milleti gibi yüksek bir medeniyete sahip bir milleti ebediyen ezebileceklerini zannedenler feci bir hulyaya kapılmışlardır. İstikbalin yollarını açmak için maziye ebediyen miblanmış olarak kalmamaz. — Musolini

Resim Tahlili Kuponu

Tabiatinizi öğrenmek istiyorsanız resminizi 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Resminiz sıraya tâbidir ve iade edilmez.

İsim, meslek veya san'at?
Bulunduğu memleket

Resim intişar edecek mi?

Resminin kılışlı 30 kuruşluk Pul mukabline gönderilebilir.

Bir Hırsızın Başından Geçen Vak'alar:**Parasız Milyoner!**Muharrir:
Arnold Galopen
- 41 -**Karşıma Çıkan Adam Evvelemerde Yüksekten Atmıya Kalkıştı. Fakat Ne Mal Olduğunu Bildiğini Anlayınca Derhal Yelkenleri Suya İndirdi**

Gözünden çıkardığı tek göz-
lüğünün camını ipek kordonu ile
parmağında çevirerek lâkayt bir
tavır takınıya ve yüksekten
atmıya çalışıyordu.

Fakat ben aldırımıyarak:

— Evet efendim. Sizi görmek
istedim ve eminim maksadımı
öğrendikten sonra geldiğinize
pişman olmayacaksınız, diye
cevap verdim.

Tek gözlüğüne gözüne taktı,
fakat ben birdenbire meraka
düşüğünü anlamıştım.

— Sizi dinliyorum, dedi.

— İçeriye girmeden evvel
kapımın üzerindeki bakır lev-
baya bakmış olacaksınız!..

— Hayır.. Dikkat etmedim!

— Ya.. Her neyse, fakat
dikkat etmiş olsaydınız, benim
bir detektif olduğumu anhyacaktı-
nız!

— Mümkün! Amma benim
detektiflerle yapılacak bir işim
yoktur.

— Herkes öyle zanneder,
fakat günün birinde detektiflerle
münasebete girişime mecbur
olur!

— Lütfen maksada giriniz!
Beni niçin davet ettiğinizi öğren-
mek isterim!

— Elimde bulunan dosyede
noksan kalan bazı malûmatı ver-
menizi rica etmek için çağırdım.

— Anlıyamıyorum!

— Anlatayım: Evlenmek üzere
bulunuyorsunuz..

— Bunu size kim söyledi?

— Bir detektifin her şeyi
bilmesi lâzım değil midir? Evet
evlenmek üzere bulunuyorsunuz!
Ve güzel, hem de çok zengin
bir kadın ile! Fakat bu kadının
iki çocuğu vardır ve bu çocuklar
kendilerine üvey baba olacak
olan erkeği bittabi fena bir
nazarla görmektedirler, hakikatte
kim olduğunu öğrenmek istemek-
tedirler..

— Efendi, ümit ederim ki
beni bir dolandırıcı, bir serseri
addetmek küstahlığında bulun-
mazsınız. İsmim Olivier dö Pirlat
tır. Purvatu'yum. Asıl bir aileye
mensubum. Babam Jeneral'di ve...

— Efendim, bütün bunları
biliyorum. Tahmin edersiniz ki,
işe girişmeden evvel tahkikat
yaptım, hem bunları öğrendim,
hem de bugün çok sıkıntılı
bir hayat yaşamakta olduğunuzul.

— Efendi, namuskârane bir
hayat yaşıyorum, kimseye on
para borcum yoktur.

— Bana verilen malûmat böy-
le değildir!

— Efendi maksadınızı açıkça
söyleyiniz!

— Bunu anlıyacak kadar
zeisiniz zannederim! Hakkınızda
aldığım malûmat çok fenadır.
Sizi dürüst ve temiz bir adam
olarak bilen Madam Savary bu
malûmatı öğrenir, alihusus ha-
yatını fahişeler arasında geçiren
bir adam karşısında bulundu-
ğunu duyacak olursa zannederim
ki talibi hakkında fikrini değiştirecektir.

— Hâ.. Şimdi anlıyorum! Mak-
sadınız şantaj yapmak, benden
para çekmektir. Fakat derhal
söyliyeyim: Muvaffak olamayacak-
sınız. Zira buradan çıkar çıkmaz

ilk işim mahallenizin polis komi-
serine giderek hâdiseyi haber
vermek olacaktır.

— Hayır, bunu yapmıyacak-
sınız. Zira polis nazarı dikkatini
üzerinize celbetmek istemezsiniz.
Çünkü pek halledilmemiş, müp-
hem kalmış olan bazı meselele-
rin tekrar canlanması ihtimali
olduğunu bilirsiniz.. Ne demek
istediğini anlamışsınızdır, zan-
nederim!

— Evet, anlıyorum: Bu defa

da beni korkutmak istiyorsu-
nuz. Fakat peşin söyliyeyim: Yan-
lış kapı çaluyorsunuz. Bu hareket
lerin vereceği neticeyi yakında
öğrenirsiniz!

Ayağa kalkmıştı, kapıya doğru
gidiyordu:

— Güle güle, dedim. Anla-
şılan ilk zevcenizin akıbetinden
ikinci mülâkatımızda bahsedeceğiz.
Yerinde durakaldı. Derhal kolu
kanadı kırılmış bir kuşa dönmüş-
tü, geri dönerek yüzüne baktı:

(Arkası var)

Muhasebeci Lüzumu

Ticaret kaideleri ve nizamı, mükemmel hesap, muntazam usulü defteri, bankacılık ve saire. Bunlar haftada iki akşam dersi ile 4 ayda tamamen tedris olunur. Son imtihanda muvafak olanlara muhasebeci şahadetnamesi verilir. Programı meccanen almak ve kaydolmak için İstanbul'da Alemdar park caddesinde No. 23 ve Beyoğlun'da Perapalas sırasında No. 42 Amerikan lisan ve ticaret dersanelerine müracaat. Hususi ders dahi kabul olunur.

A. PAKRADUNI

İnhisarlar Umum Mürdülüğünden:

Kapalı zarfla evvelce münakasaya vazolunan İstanbul Limanı ve Belediye hududu dahilindeki nakliyat için vaki olan teklifler muvafık görülmüştür. Yeniden pazarlık suretile münakasaya konulmuştur. Talip olanların şartnameyi görmek üzere hergün ve pazarlığa iştirak etmek üzere yüzde yedi buçuk teminat akçelerini hamilen 6-10-932 perşembe saat 15 te Galatada Mübayaa komisyonuna müracaatları.

1 LİRAYA YÜZÜ İLE KUŞTÜYÜ YASTIK

İstanbul'da Çakmakçılar, Sandalyacılar'da Kuştüyü Fabrikasında kuştüyünün kilosu 100 kuruş, yüzü ile yorgan 12, gilte 10 liradır, Kuştüyüne mahsus kumaşlar bulunur, Toptan satışa tenzilat vardır. Tel. 23027

Ankara'da satış mağazası: **SALTİ FRANKO**

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1000 kilo (10) numaralı siyah saç

300 " (10) " Galvanizli saç

Mübayaa olunacak bu iki nevi saç vermek isteyenlerin pazarlığa iştirak etmek üzere % 7,5 teminatlarını hamilen (4-10-932) Salı günü saat 14 te Galatada Mübayaa Komisyonuna müracaatları.

**İstanbul Beşinci İcra Me-
murlüğünden:** Mahçuz, piyano, ve
kanepe, takımı ve saire 3/10/932 tari-
hinde saat 9 dan itibaren Şişli'de Hacı
mensur sokağında (57) No. 10 hanenin
önünde birinci arttırması icra kılın-
cağı ilân olunur.

İst. İcra Riyasetinden:

Mukaddema: Sultanhamamında Kü-
çük Çorapçı Han ittisalinde tuhafiyeci,
elyevm ikametgâhi meçhul bulunan
Ayas Nazmi ve mahtumları Şürekâsı.
E. Bivas şürekâsı efendi zimmeti-
nizde alacağı olan 300 liranın maa-

**Resminizi Bize Gönderiniz,
Size Tabiatınızı Söyliyelim...**

Resminizi kupon ile gönderiniz. Kupon diğer sayfamızdadır.

64 İzmirde Zeki B.: Uysaldır. Faz-

la ve derin düşünmek iste-
mez, tesadüflere tâbi olur.
Bazan rahatsız, kıyafetini
ihmal eder, sıkıntıya pek
gelemez. Dilediği gibi ha-
reket etmek ister.

63 Enver B.:

İşgüzar ve so-
kulgandır. Neşesini na-
diren zayı eder. Kendisini sev-
dirmesini bilir. Muhit ve
muhatabını pek sıkımsız. Nefsi-
ni eğlencelerden mahrum etmek
istemez. Zevahire uysallık gösterir.

45 İhsan Ef.: Çahşkandır, gürül-
tücü ve kavgacı değildir.

Tehlike ve zararlar atılmaz,
uysaldır. Pek sıkıntıya gele-
mez, eğlencelerden mahrum
kalmak istemez, kusurlarının şü-
yuundan, tenkitten müteessir olur,
serkeşlik yapmaz.

43 Suat Münif B.: Ağır başlıdır.

His ve hayale yer vermiştir.
Sevkiye mütemayildir, fiil ve hareketle-
rini işae etmez, lâübali ve şarlatan de-
ğildir. Menfaatlerinden kolaylıkla fera-
gat edemez, bir işte önyak
olmaz.

44 Küçükpazarda Hulûsi Ef.:

Zekidir. İntizam kuyudatı sıkılmak
istememez, gözü pekçedir. Tav-
ru hareketlerle kendini sevdirir, raha-
tına pek düşkünlik göstermez, yiyecek,
giyecek hususunda müşkülpesent
değildir. Hüsnü muameleden hoş-
lanır ve söz dinler, aksi halde
kavgacı ve hırçın olur.

42 M.Nurl Ef.: Dikkatli ve sakin-
dir. Fazla konuşmaz, ken-
dini gösterici hareketlerde
bulunmaz ve şarlatanlık yap-
amaz, intizamı sever, pa-
rasını ve eşyasını hüsnü-
istimâl etme-

sini bilir, sokulmaz, muhatabı
üzerinde, vehleten bir tesire mu-
vaffak olamaz.

mi mürafa olarak tayin edilen 26/
10/932 tarihine müsadif Çarşamba gün-
nü saat 14 te İstanbul İcra İtiraz
merciiinde hazır bulunmanız lâzım ge-
leceği ve hazır bulunmadığınız tak-
dirde ademî huzurunuzla mürafaa
icra ve tetkikat ifa olunacağı mahmu-
nuz olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

İlkmektep Muallimlerine**KIRAAT DERSLERİ**

Beş kısmı da dört renk olan, memleketimizde ilk defa basılan mektep kitabı

İsmail Hikmet Beyin şimdiye kadar bir eşi görülmemiş derecede mükemmel, hayat bilgisine uygun, yanlışsız, son derecede nefis, cazip bu eseri Türkiye'nin her tarafında büyük bir muvaffakiyet kazandı.

Bu eseri görmeden mekteplerinize kitap intihap etmeyiniz. Talebesini seven ve mahrumiyetini istemeyen bütün kıymetli muallimler, bu eseri almakta, fevkalâdeliğini tasdik ve tebrik etmektedirler.

Kıraat dersleri, Avrupa kitaplarında ender görülen bir nefasete maliktir. Her taraftan tebrikler alınmaktadır. Beş kısım tamamen çıktı.

Sühulet Kütüphanesi tarafından çıkarılmıştır.

Terkibinde külliyetli miktarda iyot tanen ve fosfat mevcut olup ensicci uzviyeye sür'ati temessülü sayesinde, kansızlığa, vereme istidadı olanlara ve bilhassa emrazı asabiye ve zafiyeti umumiyeye tesirâtı şifaiyesi vardır.

Genç kızlarla, çocuklarda tesirâtı nafiası pek seri olup renksiz, hastaklı, zayıf, sıraca veya kemik hastalıklarına müptelâ çocuklar az zaman zarfında diş çıkarırlar. Çabuk yürürler. Tombul tombul olurlar.

Sui itiyatla sabavetini ve gençliğini sui istimal eyleyenlere, ademi iktidara pek müessirdir. Kanı tezyit ve tasfiye, hazmı teshil, renge tazelik ve veçhe taravet bahşeder. Bez, eyrâm, cedir, çocukların yüz ve başlarındaki çibanlar, ergenlik ve ekzema pek müessirdir.

Hasan kuvvet şurubu Avrupa'da birinciliği ihraz eylediği gibi bütün âlemi taba-bette takdir tevhit eylemiş, ecnebi ve memleketimizin etibbasının raporlarını kazanmıştır. Şişesi 60, büyük 100 kuruştur. Deposu: Hasan ecza deposudur. Eczacılar ve toptancılara büyük tenzilât.

NİŞANTAŞINDA

Leyli ve Nehari - Kız ve Erkek

Feyziye Lisesi

Memleketimizin bu en eski hususi müessesesi talim ve terbiye sahasındaki faaliyetine 17 Eylül 1932 tarihinden itibaren başlamıştır. Talebe kayıt ve kabulüne devam edilmektedir.

Tayyare Cemiyeti Mübayaat Komisyonundan:

Nümune ve şartnameleri veçhile 195.000 adet duvar ve el plânları tab'ettirileceğinden tab'a talip olacakların pey akçeleri ile birlikte 1-10-932 cumartesi günü saat 15 te Piyyango Müdürlüğünde üteşekkil Tayyare Mübayaat Komisyonuna müracaatları.

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan: Mahçuz gardrop, komedin, büfe ve sair hane ayyası 3/10/1932 tarihinde saat 9 dan itibaren Şişide Harımansur sokağı (57) No. lu banenin önünde birinci arttırması icra kılınacağı ilân olunur.

Tashi

25/9/1932 tarihli nüshamızda Beşinci İcra Dairesinden 31/10/1932 tarihinde saat 14 te satılması mukarrer İstanbulda Tahmisonü caddesinde 38 numaralı dükkânın satış günü sehven 29/10/1932 tarihi olarak yazılmış olduğundan tashihi keffiyet olunur.

SUSUZ, SABUNSUZ,
FIRÇASIZ SERİ ve
SIHHİ TIRAS

Olmak, yüzünüzün taravetini muhafaza, kırmızılık ve çibanelerin mutlaka zail olmasını istiyorsanız.

RAZVİTE

Kremini kullanınız. RAZVİTE dünyanın hiçbir tarafında taklit edilememiştir. Küçük ve büyük tüpler vardır. Deposu Yeşildirek Sivacıyan Hanı 10 No. Telefon. 21031.

BREKFAST

ve bilümm Bisküvi. İlerini teroh ediniz. Asmaaltı No. 36

Şehzadebaşı MİLLET Tiyatrosunda

Yarın gece

932 - 933

Yarın gece

Kış temsillerine bağlıyacaktır.

Büyük san'atkar **Naşit Bey** San'atkar **Fahri Bey**

İki temsil heyeti - Büyük kadro - yeni repertuar.

Perşembe günü akşamı - Cuma günü gündüz - Cuma günü akşamı
(Habibe Molla) (Silâh Arkadaşları) (Züppeler)

Vodvil 4 perde Askeri dram 4 perde Taklitli komedi 3 perde

Şamram ve Hermine Hanımların iştiraki temin edilmiştir.

Fiatler: Birinci 40, ikinci 30 - Paradi 20 kuruştur.

Temmuz 1914

Emil Lüdviğin şaheseridir.

Tarih, politika, diplomasi ile meşgul olan hiçbir kimse bunu defaat ile okumaktan müstağni değildir. her kitapçıda 150 Kr. Tercüme: Haydar Rifat Beyindir

KURTULUŞ

Fenni Biçki ve Dikiş dershanesi. Maarif Vekâletinden musaddak **Müdiresi: Madam Papazyan**. Haftanın dört günü öğleden sonra 3 saat Fransız usulü fenni biçki dersi bil'amel tedris edilir. 3 ay zarfında ehliyetini ispata muvaffak olur ve Maarif Müdüriyetinden musaddak diploma itasile ikmalî tahsil ettirilir.

Adres: Feriköy: Tepeüstü, tramvay caddesinde 116 No. lu Papazyan Apmanı. artı

İst. 6 ıncı İcrasından: Bir deinin temini için Kadıköyünde Rıhtım caddesinde Şevki Beyin « Nermin » mensucat fabrikasında mahçuz bir adet 12 brezorlu masura makinesi 1 teşrinievvel cumartesi günü saat 9 1/2-tan 11 e kadar arttırma suretile satılacağından talip olanlar yevm ve saat ve mahalli mezkûrda hazır bulunmaları ilân olunur.

Son Posta Matbaası

Sahibi: Ali Ekrem Neşriyat Müdürü: Halil Lütfi

En ucuz, en iyi bakımlı, en temiz, her hekime açık hastane

Şişli Şifa Yurdu

Şişli Terkos su deposu civarında Tokalo oğlu sokağı No. 29
Pek cüz'î ücretle, röntgen ve elektrotorapi, laboratuvar muayeneleri ve pansman

Kız ve erkek - Leyli ve Nehari

İstiklâl Lisesi

İLK, ORTA VE LİSE KISIMLARINI HAVIDİR.

Bütün sınıfları mevcuttur.

KAYIT MUAMELESİNE DEVAM OLUNMAKTADIR.

Hergün saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir.

ŞEHZADEBAŞI POLİS MERKEZİ ARKASINDA

Telefon: 22534

Beyoğlunda Yegâne Türk Müessesesi

M U L E N R U J

29-9-932 PERŞEMBE GÜNÜ AÇILIYOR

Saz Heyeti	Muganniyeler	Muganniler
Kemanî Nubar ve Cevdet Beyler	Hikmet Rıza H.	Zeki Bey
Kemençe Aleko	Mahmure	Celâl
Udi ve piyanist Yorgi	Nedime	İbrahim
Cümbüş ve Viyolonsel Cemal	Münevver	Hamit
Klarnet Şükrü	Bereli Kız	

ÇELTİK FABRİKASI

Mehmet Karabekir ve Şürekâsının Fenerdeki fabrikası Türkiyenin yegâne son sistem ve en büyük fabrikasıdır. Ücret gayet ehvendir. (Tebefon 20732) telgraf İstanbul Kabarı

Karaciğer, mide, barsak, taş,kum hastalıklarına

TUZLA İÇMELERİ

Sabahları köprüden 6,30, 8,20, 10, 11,40 da Haydarpa'ya hareket eden vapurların trenieri ve cuma sabahları ilâveten (7) vapurunun treni membalara kadar giderler. İçmelerden son tren 15,55 tedir.

Amerikan Lisan Ve San'at Dersaneleri

Lisan, Dikiş ve Biçki, Cimnastik, Türkçe İngilizce Fransızca daktilo, Ev - işleri, el - işleri ve ilâh. derslerine teşrinievvel iptidasında başlanacaktır. Adres: İstanbul, Türbe, Ankara caddesi Çatalçeşme sokak No. 1 Tel: 22202 Beyoğlu, Şimal, sokak No. 10 Tel: 40882

KİSARNA MADENSUYU

Hararetil teskin eder, iştahı arttırır, en ağır yamekleri kolay hazmetilir, içimli lezzetli, temiz ve sihhî solra suyudur.

Karaciğer ve böbrek taşlarını düşürür. Taşların teşekkülünde mâni olur. Her çeşit hazımsızlığa mide ekşiliğine, şişkinliğine, kum ve şeker hastalığına en iyi ve tabii ilâçtır.

En tabii iştah ilâci

KISSARNA MADENSUYU

İstanbul Belediyesi İlanları

Beykoz Belediye Şubesi Müdürlüğünden: Kapalı zarfla müzayedeye konulan Paşabahçesinde İncir köyünde Saitmolla caddesinde eski 28 yeni 28-1 numaralı ahşap hane enkazına teklif olunan bedel haddi lâyıkında görülmediğinden Teşrinievvelin ikinci pazar günü saat 11 de pazarlıkla ihale edileceği ilân olunur.

Galatada Fermeveciler caddesinde 17-161 No. lu dükkân pazarlıkla kiraya verilecektir. Talip olanlar tafsilât almak için Levazım Müdürlüğüne, pazarlığa girmek için de bir seneliği için 67,5 üç seneliği için de 202,5 liralık teminat makbuz veya mektubu ile 29-9-932 perşembe günü saat on beşe kadar Daimi Encümenine müracaat etmelidirler.

Beyoğlu tebhirhanesine ait bir adet eski etüv 29-9-932 perşembe günü saat onda müzayedeye ile satılacaktır. Almak istiyenlerin mezkûr tarihte mahallinde bulunacak memura müracaatları.